На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

№ 21 (4170)

14 сакавіка 2017 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Александр ФЕДУТА

Кто готовит драму?

В прошедших в конце минувшей недели «хапунах» меня задели несколько эпизодов.

Первое – люди, задерживавшие (или арестовывавшие) представителей политической оппозиции и журналистов, были без формы, не представлялись и не предъявляли никаких документов. Подбегали, сбивали с ног (ну, пусть даже кого-то просто брали под белы руки) и волокли в машину с частными номерами. Точно так было в Молодечно, где корреспондент германского журнала «Шпигель» с удивлением наблюдала «задержание» вполне мирного и в чем-то даже платинового блондина Римашевского неопознанными людьми в штатском, принятых ею поначалу за бандитов.

Я прошел через эту процедуру в 2010 году. Но там люди в штатском пришли за мной домой посреди ночи и хотя бы предъявили служебные удостоверения и ордер. Здесь, судя, например, по трансляции задержания лидера зарегистрированной в Чехии организации «Малады Фронт» Змитера Дашкевича, осуществленной в интернете, никто никому ничего не показывал. Чисто теоретически Дашкевича могли запихнуть в фургон с надписью «Хлеб», отвезти его в те же самые Куропаты, чтобы кто-то из боевых сподвижников нашего нынешнего наркома внутренних дел привел в исполнение приговор неизвестной «тройки». При этом, зная и Дашкевича, и Лебедько с Губаревичем, могу точно сказать: не нужно было устраивать бандитский спектакль посреди многолюдной улицы, они пришли бы в суд по повестке или, если уж так не терпелось запереть их в кутузку, подчинились бы законным требованиям правоохранительных органов, но без выкручивания рук, бросания «мордой в пол» и других экзекуций. Если вы сотрудники милиции или других легитимных спецструктур – представьтесь, предъявите документы, объясните, на каком основании действуете, – и, я уверен, все было бы по закону.

Второе. Российский «триколор» в джипе, увозившем посреди Орши Павла Северинца. Знающие люди сказали, что машина не была служебной милицейской в привычном нам понимании – по крайней мере на ней не было никаких официальных опознавательных знаков. Скорее всего, это была так называемая «оперативная» машина: выследить бандита, не привлекая к нему внимания, и т.д. Ну, Северинец так же похож на бандита, как министр Шуневич на балерину Плисецкую (ему явно многое мешает танцевать, и прежде всего – отсутствие специальной подготовки). Но если оршанские оперативники убеждены в том, что наличие российской государственной символики в джипах – дело настолько обычное, что помогает им спрятаться от досужих взглядов, то хорошо же работают идеологические службы вверенного Шуневичу наркомата! Ведь что это, как не разжигание межнациональной розни и натравливание белорусской оппозиции на Россию? А может, в нашей суверенной стране действует разветвленная сеть чужих агентов? И, вообще, случайно ли «триколор» оказался в машине, из которой выскочили дюжие ребята для задержания Павла Северинца?

И вот здесь возникает вопрос, который особо заострил Зенон Позьняк. В своем обращении к белорусам этот старый политический волк призвал опасаться провокаций. И я должен с ним в этом согласиться.

Правда, Зенон Станиславович не указал, кого именно он имеет в виду. Кто пишет сценарий провокационной драмы, который может быть использован для дестабилизации ситуации в стране?

Выскажу предположение.

Губаревич с Дашкевичем его точно не пишут. И Северинец с Римашевским не пишут. Им ни массовое кровопролитие, ни «точечное» наверняка не нужны. Скорее всего, в толпе могут появиться некие «люди в штатском», оружие у которых почему-то не будет обнаружено заранее. Как нельзя будет найти и того, кто, не дай Бог, устроит провокацию.

Дохлых крыс белорусский КГБ во времена недоброй памяти Степана Сухоренко вылавливать научился. Но нелегальный транзит оружия – того, которым нас пугает клуб главных редакторов, окутанных дымом глубокомыслия и дорогого табака, – остановить, получается, не может – если опасается, что оно может выстрелить?

Смотрите, что получается.

В результате «хапуна» посадили тех, кто мог организовать собравшихся 15 и 25 марта, удержать своим личным авторитетом от непродуманных действий (напомним, что обе акции разрешены) и худо-бедно вести за собой. Причем посадили тех, кто готов был к переговорам с властью. Зачем? Верят, что без Губаревича народ не соберется? Господи, он уже без Лукашенко начал собираться, без Давыдько информацию получает, без Шуневича с Вакульчиком собственную безопасность обеспечивает. А уж без Лебедько с Римашевским…

Вторую неделю Давыдько со товарищи пугают народ: не выходите на улицы, потому что будет провокация! Те, на кого эти пугалки действуют, и без Давыдько туда не пойдут. Но вот на другую часть общества это как раз действует мобилизующе: ребята, которые мечтают о выбросе большой порции адреналина в кровь, «молотилова» не боятся. Получается, что людей провоцируют на... И сколько-нибудь авторитетных личностей, способных убедить их не поддаваться на провокации, на площади в это время может явно не оказаться (люди в штатском постарались их изолировать).

Вот и возникает вопрос: а не прав ли Позьняк? Не подготовлен ли провокационный сценарий, по которому некие люди и в самом деле готовят кровопролитие, подталкивают к нему, чтобы сорвать и переговоры Лукашенко с Западом, и возможность любого диалога внутри страны? Ведь понятно: после первой крови любой диалог будет невозможен.

Давыдько со товарищи убеждают: виновна будет оппозиция! Ребята, так вы уже знаете, что будет? Откуда? Вы уже отследили транзит оружия? Тогда почему его не пресекают компетентные органы?..

Или…

Или – осуществляется сценарий не просто замораживания «оттепели», о чем уже только ленивый аналитик не написал, но, что гораздо хуже, – сценарий зачистки той части национально ориентированных патриотических сил, на которых власти неизбежно пришлось бы опираться в случае попытки ликвидации белорусской государственности извне. Ибо – никуда не денешься: наличие флага соседнего иностранного государства в машине, перевозящей в место принудительного временного содержания одного из наиболее вменяемых белорусских политиков, весьма показательно. Флаг ведь в машину подчиненных генерала Шуневича размещен явно не по приказу Лукашенко.

Вот и возникает вопрос: кто, не исключено, готовит для нас всех сценарий кровавой драмы? И кто под каким флагом вообще служит?

ЧУЛІ?

НАТА запрасілі назіраць за расійска-беларускімі вучэннямі «Захад-2017»

Генеральны сакратар НАТА **Енс Столтэнберг** заявіў, што Расія запрасіла альянс назіраць за расійска-беларускімі вайсковымі вучэннямі «Захад-2017», перадае РІА «Новости». Раней Столтэнберг заяўляў, што НАТА сочыць за падрыхтоўкай гэтых манеўраў.

«Я вітаю прапанову з боку Расіі наведаць і назіраць за вучэннямі “Захад-2017” і чакаю, што Расія будзе цалкам адпавядаць сваім міжнародным абавязальніцтвам у адпаведнасці з Венскім дакументам», – сказаў Столтэнберг.

Як вядома, найбуйнейшыя сумесныя расійска-беларускія вучэнні пройдуць у верасні гэтага года адразу на некалькіх палігонах Беларусі і Расіі.

ВІЗІТ

У Мінску – дзяржаўны міністр пры МЗС Германіі Міхаэль Рот

Учора, 13 сакавіка, **М.Рот** браў удзел у адкрыцці беларуска-нямецкай перасоўнай выставы «Лагер смерці Трасцянец. Гісторыя і памяць» у Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

Падчас цырымоніі прысутнічалі намеснік міністра замежных спраў Беларусі **Алег Краўчанка,** прадстаўнікі Мінгарвыканкама, акрэдытаванага ў Беларусі дыпламатычнага корпусу, гісторыкі з Германіі, Беларусі і Чэхіі, сведкі ваенных падзей і былыя вязні нацызму.

Міхаэль Рот сустрэўся з міністрам замежных спраў Беларусі **Уладзімірам Макеем** *(на фота)*.

Сёння, 14 сакавіка, Міхаэль Рот і былы прэм’ер-міністр федэральнай зямлі Брандэнбург **Матыяс Платцэк** возьмуць удзел у дыспуце «25 гадоў грамадскіх і дыпламатычных адносін паміж Беларуссю і Германіяй: рэтраспектыва і перспектыва», якія пройдзе ў ІВВ.

Вольга КАРУНЕЦ.

ПРАТЭСТНАЯ ХРОНІКА

У Маладзечне, Брэсце, Бабруйску, Оршы і Рагачове пратэставалі супраць дэкрэта №3. І не толькі

У мінулую пятніцу ў Маладзечне выказвалі сваю нязгоду ў сувязі з дэкрэтам №3 450–600 чалавек. 12 сакавіка ў Бабруйску на вуліцу выйшлі каля тысячы чалавек, прыкладна столькі ж – у Оршы. У Рагачове вырашылі абнародаваць сваю пазіцыю каля 300–350 чалавек, у Брэсце – 120–150.

Людзі сярэдняга ўзросту, моладзь і пенсіянеры крытыкавалі дэкрэт «Аб папярэджанні сацыяльнага ўтрыманства», распавядалі пра адсутнасць працы, мізэрныя заробкі і пенсіі, на якія немагчыма нармальна жыць і гадаваць дзяцей.

Паколькі на акцыі не было дазволу з боку мясцовых улад, то праваахоўныя органы не засталіся ў ролі назіральнікаў. У Брэсце раніцай затрымалі блогера **Сяргея Пятрухіна,** у Бабруйску – старшыню мясцовай арганізацыі прафсаюза РЭП **Галіну Смірнову.**

Шматлікія затрыманні адбыліся ў Оршы. У пастарунак трапілі палітык **Павел Севярынец,** журналісты **Андрэй Шаўлюга, Галіна Абакунчык,** фрылансер **Кацярына Бахвалава,** блогер **Анастасія Пялюгіна.**

На аршанскім чыгуначным вакзале былі затрыманы журналісты **Адар’я Гуштын, Сяргей Гудзілін, Таццяна Мацвеева** і **Сяргей Серабро.** Іх пратрымалі ў міліцыі ад паўтары да трох гадзін і адпусцілі без складання пратаколаў.

Дарэчы, усяго падчас выканання сваіх прафесійных абавязкаў супрацоўнікамі міліцыі былі затрыманы каля 20 журналістаў, фрылансераў і блогераў.

Учора адбыліся суды над многімі з тых, хто быў затрыманы. **Паўлу Севярынцу** далі 15 сутак арышту, фрылансеру **Кацярыне Бахвалавай** прысудзілі штраф у памеры 690 рублёў – за парушэнне заканадаўства аб сродках масавай інфармацыі і ігнараванне патрабаванняў службовых асоб. **Галіне Абакунчык** “выпісалі прэмію” ў памеры 25 базавых велічынь (як быццам за пераход вуліцы ў нявызначаным месцы і непадпарадкаванне супрацоўнікам міліцыі), Вользе Аўдзейчык – у памеры дзвюх базавых.

Трое сутак адседзеў пад арыштам у Маладзечанскім пастарунку **Зміцер Дашкевіч**. За ўдзел у несанкцыянаванай акцыі **Алеся Абрамовіча** аштрафавалі на 50 базавых велічынь, **Ігара Міхасёва** – на 30 базавых велічынь.

Справа актывіста **Васіля Бераснёва** закончылася тым, што суддзя Ігар Палякоў пастанавіў пакараць яго арыштам на 14 сутак. Удзельніку акцыі **Андрэю Юркову** суддзя Мікалай Драгуноў даў двое сутак арышту. **Максім Лубінскі** вымушаны будзе адседзець за кратамі 5 сутак, **Канстанцін Копаць** – 15.

Як вядома, раней па 15 сутак арышту атрымалі за ўдзел у акцыі ў Маладзечне **А.Лябедзька, Ю.Губарэвіч, В.Рымашэўскі,** 7 сутак – **В.Кавалькова**.

Пётр КАРПАЎ.

ПАЗІЦЫЯ

*Многія заўважылі: ні ў адным так званым “Маршы недармаедаў” не бралі ўдзелу лідар Беларускай партыі левых “Справядлівы свет” **Сяргей Калякін** і экс-кандыдат у прэзідэнты **Аляксандр Казулін**. Чаму?*

Гэта нават не палітыка, а палітыканства

– Я ў сваіх акцыях ужо наўдзельнічаўся, – патлумачыў сваю пазіцыю Аляксандр Казулін. – *Што тычыцца сённяшняга дня, то сапраўды мяне не было на пратэстных маршах у рэгіёнах, не збіраюся я і на мінскі “Марш недармаедаў”, які адбудзецца ў сталіцы 15 сакавіка.*

Тое, што людзі выйшлі і выказалі сваю незадаволенасць дэкрэтам №3, – на мой погляд, правільна. Ведаю, многія страшэнна абураны, і толькі так яны прымусілі ўлады нарэшце пачуць іх меркаванне. Але выкарыстоўваць гэтыя акцыі ў палітычных мэтах – няправільна. Гэта нават не палітыка, а палітыканства. Гэта танны піяр.

Безумоўна, ёсць структуры, якія мусяць абараняць інтарэсы працоўных паводле статуту сваёй арганізацыі. Напрыклад, Незалежны прафсаюз радыёэлектроннай прамысловасці. Ён змагаецца за правы працоўных апрыёры, і прысутнасць на пратэстных акцыях лідара РЭП Генадзя Фядыніча – гэта нармальна, яго месца там, бо ён рэальна абараняе інтарэсы грамадзян, інтарэсы работнікаў. А што там робяць так званыя палітыкі ад апазіцыі?! Выбудоўваць на людскім горы свой піяр – гэта не па мне.

«Мы не ў баку ад пратэстоўцаў»

Што тычыцца лідара Беларускай партыі левых “Справядлівы свет” **Сяргея Калякіна**, то з ім, на жаль, звязацца не ўдалося. Калякін хварэе. Паводле слоў ягонага першага намесніка **Валерыя Ухналёва,** Сяргей Калякін, як і многія сябры партыі, плануе прыйсці на “Марш недармаедаў” 15 сакавіка.

– *Рыхтуем банеры, плакаты*, – кажа Валерый Ухналёў. – *Наша партыя ўвайшла ў аргкамітэт па правядзенні “Маршу” ў Мінску. Нас там дзевяць структур. Акрамя “Справядлівага свету” сярод арганізатараў АГП, рух «За Свабоду», аргкамітэты па стварэнні партыі «Беларуская хрысціянская дэмакратыя», Партыі працоўных і партыі «Надзея», Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада), Беларуская партыя «Зялёныя» і грамадзянская кампанія «Наш дом». У рэгіёнах нашы людзі таксама былі на акцыях, візуальна, праўда, партыя там сябе не выяўляла, таму, магчыма, у кагосьці і склалася ўражанне, што “Справядлівы свет” у баку ад пратэстаў. Але гэта, безумоўна, не так. А тое, што ні ў адным з гарадоў не было ні мяне, ні Калякіна, атрымалася па аб’ектыўных прычынах. Сяргей Іванавіч не можа ездзіць па стане здароўя, у мяне былі іншыя справы. Але ў Мінску мы будзем.*

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

Малюнак Ірыны ПУСТАВАЛАВАЙ.

САЛІДАРНАСЦЬ

Заява праваабаронцаў

Праваабаронцы заклікалі беларускія ўлады спыніць пераслед грамадзян краіны за рэалізацыю імі права на мірны пратэст і выказванне свайго меркавання.

У заяве падкрэсліваецца, што цяперашнія пратэстныя акцыі ў Беларусі маюць выключна мірны характар і не ўяўляюць пагрозы нацыянальнай бяспецы, грамадскаму парадку, маральнасці і здароўю насельніцтва.

Алена СІДАРЧУК.

СІТУАЦЫЯ

Кіраўніцтва гандлёвай сеткі «Базіс» не можа разлічыцца са сваімі супрацоўніцамі, якія знаходзяцца ў дэкрэтным адпачынку

Як раней паведамляла «Народная Воля», яшчэ год таму гэта былі звычайныя крамы з запоўненымі прылаўкамі і немалой наведвальнасцю. Першаграй гандлёвых кропак «Базіс» з'яўлялася крокавая даступнасць практычна ў кожным раёне горада. Жыхарам Наваполацка неабавязкова было ісці ў супермаркет, каб купіць пакет малака.

Але з часам набыць некаторыя прадукты ў дзяржаўных крамах стала праблематычна. А праз некалькі месяцаў на прылаўках і зусім засталіся толькі мінеральная вада, полацкае піва, хлеб, запалкі і соль.

Асноўнай прычынай эканамічных цяжкасцяў кіраўніцтва прадпрыемства лічыць канкурэнцыю з боку буйных супермаркетаў. Зараз з 12 магазінаў працуюць адзінкі, якія не паспелі зачыніць. Нерухомасць «Базісу» выстаўлена на продаж, а частка тысячнага калектыву звольнена ці адпраўлена ў адпачынак за свой кошт.

З супрацоўніцамі, якія знаходзяцца ў дэкрэтным адпачынку, мы сустракаемся каля будынка гарадскога суда. Больш за дзясятак маладых мам прыйшлі падаваць іск да прадпрыемства з-за няВыплаты дапамогі.

– *Тут не ўсе сабраліся,* – тлумачаць жыхаркі Наваполацка. – *У некаторых дзеці хварэюць, таму не атрымалася прыйсці. Усяго нас некалькі дзясяткаў...*

За люты нам не заплацілі дапамогу на дзяцей. Пры гэтым кіраўніцтва параіла звольніцца па ўласным жаданні. А хто нас потым возьме на працу з маленькімі дзецьмі?

Як тлумачаць жанчыны, «Базіс» выплачваў дапамогу са сваіх сродкаў, а потым гэтую ж суму не пералічваў у Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва.

Атрымаць матэрыяльную дапамогу маладыя мамы павінны былі яшчэ ў канцы лютага. Праблема з выплатай адбываецца ўжо не першы раз.

– *Не так даўно мне трэба было ехаць у цэнтр «Маці і дзіця»,* – распавядае Ганна Бабаед. – *Каб атрымаць «дзіцячыя», я тэлефанавала ў бухгалтэрыю і тлумачыла, што трэба ехаць у Мінск. На што мне галоўны бухгалтар адказала: «Прывязіце даведку з цэнтра». Атрымліваецца, што я павінна з дзіцем спраўдзіць, што еду ў той цэнтр?..*

Жанчыны паказваюць калектыўны зварот да кіраўніцтва прадпрыемства, у якім просяць патлумачыць прычыну парушэння заканадаўства. Пакуль выразнага адказу маладыя мамы не атрымалі. На першае дзіця дзяржаўная выплата складае сёння крыху больш за 250 рублёў.

– *У некаторых ужо пайшлі запазычанасці за камуналку,* – са слязамі на вачах кажуць маладыя мамы. – *Не ва ўсіх ёсць муж, бацькі таксама не ў стане дапамагаць.*

Каб звесці канцы з канцамі, жанчыны вымушаны залазіць у даўгі. Некаторым прыйшлося аднесці ювелірныя вырабы ў ламбард.

Паводле слоў супрацоўніц «Базісу», размова з імі знайшлася толькі пасля продажу нерухомасці прадпрыемства. Чарговыя таргі пройдуць у канцы месяца.

– *Яшчэ зачынены не ўсе крамы, працуе рэстаран,* – распавядае Ганна Белявус. – *Людзям выплачваюць заробкі. А чаму з намі так?*

Патраніць на прыём да дырэктара ААТ «Базіс» **Надзеі Кіырко** ў супрацоўніц прадпрыемства не атрымалася. Спробы звароту на «Гарачую лінію», а таксама ў дзяржаўныя СМІ засталіся без выніку.

– *Зразумела, што не на пустым месцы ўзніклі такія праблемы ў прадпрыемства,* – у адзін голас кажуць мамы. – *Ніхто не заізрае ў чужыя кішэні, але нявыплата «дзіцячых» – гэта ж ненармальна.*

«Без каментарыяў»

Дырэктар ААТ «Базіс» Надзея Кіырко не змагла адказаць на пытанні «Народнай Волі». У прыёмнай кіраўніка прадпрыемства гэта патлумачылі прамерный занятасцю Надзеі Мікалаеўны.

Раман ВАСЮКОВІЧ.
Фота аўтара.

КРОПКІ НАД "І"

Недачаканае...

Нядаўна адбыўся 17-ы з'езд Саюза беларускіх пісьменнікаў. У нумары за 7 сакавіка «Народная Воля» пад назвай «Саюз анёлаў і ворагаў» надрукавала рэпартаж са з'езда Марыны Коктыш. Кіраўніцтва СБП абурылася публікацыяй, нават палічыла яе неэтычнай і як быццам накіравала зварот у камісію па этыцы Беларускай асацыяцыі журналістаў.

Пракаментаваць сітуацыю «Народная Воля» папрасіла аўтарытэтнага ўдзельніка з'езда, колішняга старшыню СБП, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі, вядомага паэта і палітыка ***Уладзіміра Някляева.***

– Уладзімір Пракопавіч, скажыце адкрыта: паводле вынікаў з'езда вам не захацелася грымнуць дзвярыма і сысці з Саюза пісьменнікаў, які ў гэты вельмі няпросты, небяспечны для нашай незалежнасці час не пачуў, а дакладней, не пажадаў вас пачуць?

– Я шмат адкуль у сваім жыцці сыходзіў. Некалі сышоў з рэдакцыі часопіса «Крыніца». Бо так, вырашыў, будзе лепш і для мяне, і для тых, хто там застаецца. Напрыклад, сыходзячы, толькі пра адно: не маніце і не махлюйце. Рабіце што хочаце, але па праўдзе.

I што ў выніку? Часопіса «Крыніца», аднаго з найлепшых тоўстых праектаў у новай гісторыі Беларусі, проста не стала.

Нядаўна я сышоў з грамадзянскай кампаніі «Гавары праўду!». Бо зноў ж вырашыў, што так будзе лепш і для мяне, і для тых, хто там застаецца. Папрасіў, сыходзячы, толькі пра адно: не маніце і не махлюйце. Рабіце што хочаце, але па праўдзе.

I што ў выніку? Кампанія «Гавары праўду!» пераўтваралася ў кампанію маніны і махлярэў, якія раздабылі падпісныя лісты на апошніх прэзідэнцкіх выбарах. Фактычна здзейсніўшы тое самае злачынства – фальсіфікацыю, – якое здзейсніў рэжым.

На тле гэтакіх вынікаў маіх папярэдніх сыходаў яшчэ адзін сыход быў бы, бадай, лішні. Дый не думаю я сыходзіць.

– Тым не менш паводле вынікаў з'езда склалася ўражанне, што паміж вамі і Саюзам беларускіх пісьменнікаў, ці ва ўсякім разе між вамі і часткай сяброў пісьменніцкай арганізацыі, акрэслілася супрацьстаянне. Гэта так?

– Ніякага супрацьстаяння няма. Ва ўсякім разе з майго боку.

Камусьці не падабаецца, што і як я пішу, а яшчэ болей незадаволены, што я за кожнай рабіць. Ну і што з гэтага? Мне таксама шмат што не падабаецца ў дзеяннях тых ці іншых асоб. Напрыклад, "трусаўская" – паміж многіх пісьменнікаў. Калі я такога насушкаўся? "Справа пісьменніка пісаць! Спявяць высокае, вечнае!" Дык спявайце, хто вам замінае? Даніце, як жартаваў Караткевіч, мілітанку. Толькі адкажыце, калі ласка, на пытанне: хто вашу "вітамінку" чытаць затра будзе, калі ўжо сёння чытаць беларускую кнігу амаль няма каму? Калі ўжо ў двух паколеннях, якія скончылі школу пры цяперашняй антынацыянальнай уладзе, амаль дакладна вынішчана мова, а яшчэ праз адно пакаленне ў мовы не стане будучыні!

I вы сур'ёзна лічыце, што вырашыць сітуацыю можна добрай беларускай кніжкай? Дык хоць тысячу іх напішыце – яны станучь макулатурай, пакуль не будзе зменены курс дзяржаўнай палітыкі ў адносінах да беларускай мовы, увогуле да нацыянальнай культуры. Вось чаму (перш за ўсё як беларускі паэт) я палітыкай і займаюся. I калі ў мяне пытаюць (як на тым жа з'ездзе): "А чаго вы, палітыкі, дамагліся?" – дык дамагліся мы таго, што ўлада ўсё ж павярнулася да беларусізацыі. Нехай да так званай мяккай, імітацыйнай, з тутэйшых вышымайкі, у сцяжкі, але ўсё ж... Без палітычнай барацьбы за беларушчыну і гэтага не было б. А цалкам абараніць і замацаваць стан беларусаў у Беларусі можа толькі беларуская незалежная дзяржава. Таму я і прапанаваў Саюзу БЕЛАРУСКІХ пісьменнікаў стаць калектыўным сябрам руху "За дзяржаўнасць і незалежнасць", які бачу не столькі рухам палітычным – справай творчым, колькі рухам творчым – справай палітычнай. Мяняты пра гэта, пра НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ, пра тое, што можна зрабіць, каб захавалася і ўмацавалася беларуская дзяржава, я чакаў размовы літаратараў на іх з'ездзе (які збіраецца раз у пяць год!) сходзе. Не дачакаўся... Але гэта ніякае не супрацьстаянне. Гэта, так скажам, недачаканне.

– Некаторыя ўдзельнікі з'езда кажуць, што вы не выявілі належнай павагі да сваіх калег, нечакана пакінуўшы з'езд і паехаўшы на свае творчую вечарыну ў Вільню. Ледзь не тутам, маўляў, і абумоўлена рэакцыя, што з'езд на вашу прапанову наконт рэзалюцыі, якую вы да таго ж толькі выказалі, але не сфармулявалі пісьмова.

– Ну, кажуць... Няхай кажуць. Трэба кажа...

Усё гэта не так. I нечаканкі не было, бо з кіраўніцтвам Саюза пра ўсё папярэдне было дамоўлена, і прапанову свая я ў пісьмовым выглядзе пакінуў. Тэкст яе гэткі: *"Усведамляючы адказнасць за захаванне дзяржаўнасці і незалежнасці Рэспублікі Беларусь як найвялікшай нацыянальнай каштоўнасці, з'езд грамадскага аб'яднання "Саюз беларускіх пісьменнікаў" падтрымлівае ініцыятыву па стварэнні грамадскага руху "За дзяржаўнасць і незалежнасць Беларусі" і заклікае сваіх калектыўным сябрам руху."*

Вось і ўсё. Што тут не зразумела, што ў гэтай пазіцыі палітычнай пазіцыі не зразумела беларускім пісьменнікам упопераж?

Зараз, калі вызначаецца (а гэта меняваць там!), быць ці не быць Беларусі, усякая заяўленая не толькі на словах, але і пазначаная ў дзеянні ГРАМАДЗЯНСКАЯ пазіцыя беларускага пісьменніка бачна б, з майго гледзішча, вельмі дарэчы. I ніхто нікога праз гэта не збіраўся за вушы цягнуць у палітыку. А калі і ў ве, дык што?.. Уладзімір Арлоў, які не робіць выгляд, ныбы грэбуе палітыкай, які ўдзельнічае ў праўчыстых акцыях, які не асцерагаецца прыйсці са свечкай да КДБ, у сутарэннях якога былі расстраляны Чарот, Галавач, Дудар, Вольны, Кляшторны, нашы папярэднікі, старэйшыя браты па духу, краса нацыі, – дык хіба ён, Арлоў, праз гэта не вялікі паэт, не выдатны празаік? Ці нацыянальнаму, а вальнасць ад беларускай літаратуры і ад паэзіі? Дык няма чаго хвалявацца, калі ўсё так, як ёсць. Вось не ўсім хочацца, але і зусім надзвычайна не хочацца быць у страшнай палітычнай ("палітычнай вядомую, што дзе незгодна, адна агідна, але хтосьці, як Гусці, бюрократка – бачная пазіцыя ад рэжыму? Дык нехай хоць адна пасля Гамлета – сёння, выдзеліўшы, з'ява!

Ці дакладней сказаць – трэба не на ветры. Ці Лявон Баршчэўскі, які не выраблае з сябе алімпійца, перакладчык торшы за тых, хто сталь 'на ветры паітычным'? На якой гэты? Па ўсіх пэнсійных хоць бы там і пагадзіцца."

– Некаторыя вашы сябры па літаратуры нечакана закрыўдзілі на тое, як у незалежных СМІ, у тым ліку ў "Народнай Волі", прааналізаваўшы вынікі з'езда. Кіраўніцтва Саюза беларускіх пісьменнікаў бышцам навет звярнулася са скаргай на нашу газету ў камісію па этыцы Беларускай асацыяцыі журналістаў. Вы лічыце такі зварот апраўданым? Ці трэба кіраўніцтву Саюза вырашылі апраўдаць? Чым можна патлумачыць такую хваравітую рэакцыю на звычайны матэрыял?

– У кожнага, як вядома, свая праўда і свае апраўданні. I ў тым, што іх безліч, ці не асноўная праблема чалавечых узаемадносін.

Не, зварот Саюза беларускіх пісьменнікаў у камісію па этыцы не лічу апраўданым. Такая рэакцыя (з крыўдамі, з эмоцыяй: маўляў, як жа так – мы незалежныя і за Беларусь, а вы нас крытыкаваць?!) абумоўлена адсутнасцю публічнай практыкі. Некалі (для мяне – не так даўно, а для каго – дык ужо ў мінулым стагоддзі) літаратура была ў цэнтры грамадскага жыцця. Літаратары, празаікі і паэты (Быкаў, Брыль, Танк, Караткевіч, Шамякін, Макаёнак, Барадулін, Бураўкін, Гілевіч) былі навідавоку. Няма пісьменніка з іх постаці... Некага (Івана Шамякіна) засёды хвалілі, некага (Васіля Быкава), мякка кажучы, не засёды. Вось каму хоць штодня можна было падаваць скаргі ва ўсе камісіі! Але ніводная разу ён навет выгляду не падаў, што закрыўдзіўся, што нешта яго зачапіла, абразіла. А тым больш, так бы мовіць, нанесла «маральны ўрон». Стаўр. Як скала, аб якую разбіваецца хваля. Відома, тут яшчэ і асабістыя якасці, характар. Але найперш – практыка публічнага жыцця, якой няма, на жаль, у сённяшніх літаратараў, што церазмерна ўспрымаюць і за сваім замкнёным коле. I калі ўжо ў гэтым коле нешта заўважылі збоку, звонку, дык хацелася б, каб добрае, а тут – не надта...

Не раўняюся ні з Быкавым, ні з кімсьці яшчэ, але каб я гэтак рэагаваў на ўсё, што пра мяне напісана, сказана, паказана, дык усё жыццё пражыў бы ў судах ды камісіях. Ці ўжо, можа, памёр бы там праз крыўды. Ды так, што, трэба сказаць, Тут мне заснуліся з СПБ, Зрэшты, гэта правільная пазіцыя для любога часу.

Не месцы кіраўніцтва СБП зварот у камісію па этыцы Беларускай асацыяцыі журналістаў я адкілкаў бы. Хаця б дзеля таго, каб не ставіць у ніякаватую сітуацыю калег па пяры. Бо калі і разбірацца сутнасна ў канкрэтнай публікацыі "Народнай Волі", дык не ў пытаннях этыкі.

– Хоць размова ў нас літаратурная, не можам не задаць адно палітычнае пытанне, бо яно вельмі актуальнае. У звязку з апошнімі падзеямі, найперш у звязку з арыштамі лідараў і актывістаў дэмакратычнай апазіцыі, як вы лічыце: дэмакратызацыя ў Беларусі скончылася?

– Тое, што пачнуцца арышты, відно было яшчэ да таго, як яны пачаліся. I рэпрэсіі будуць нарастаць. Бліжэйшым часам, каб збіць пратэстную хвалю, пасрабуюць арыштаваць тых лідараў пратэсту, якія пакуль на волі. Найперш Статкевіча... Калі выпусцяць, дык зноў пасадзяць Дашкевіча. На 20 сакавіка і мне прыйшла позва ў суд.

Рэжым, які ўсталяваўся ў Беларусі, можа існаваць толькі ў каардынатах сілы і рэпрэсій. Па-за гэтымі каардынатамі ў больш-менш нармальнай сітуацыі ён перастае функцыянаваць. Пачынаецца разбалансіроўка механізмаў, на якіх ён трымаецца, і, каб утрымацца, рэжым мусіць вяртацца да сябе самога. Ніякага іншага спосабу існавання для яго няма. Вось што пазнаецца чаровая спроба дэмакратызацыі рэжыму, якая немагчыма праз ягоную сутнасць.

** Маецца на ўвазе выступленне на з'ездзе СБП Алега Трусава, старшыні ГА "Таварыства беларускай мовы", які не ўспрыняў прапанову Някляева і як аплыгент заклікаў пісьменнікаў не займацца палітыкай, а «рабіць штодзённую працу на нашай нацыянальнай адукацыі людзей», бо «дна кніга «лепей, чым дзвесці дэманстрацый і трыццаць мітынгаў».*

ГУЧНАЯ СПРАВА

«Следства працягваецца. Яны знаходзяцца пад вартай»

Так коратка прэс-сакратар КДБ **Дзмітрый Пабяржын** пракаментаваў журналістам tut.by інфармацыю пра лёс былога першага намесніка старшыні праўлення "Белгазпрамбанка" **Генадзя Гаспадарыка**, былога выканаўчага дырэктара "Белгазпрамбанка" **Анатоля Багавіка** і экс-кіраўніка Банкаўскага працэсінгавага цэнтра **Генадзя Зубарава**. Паводле інфармацыі журналістаў партала, затрыманні звязаны з «адкатамі» пры пастаўках банкаўскага абсталявання.

Раней КДБ пацвярджаў толькі затрыманне Гаспадарыка, які быў арыштаваны ў сярэдзіне чэрвеня ў момант атрымання хабару ў памеры 14 тыс. долараў. Праз месяц з'явілася інфармацыя аб затрыманні Анатоля Багавіка і Генадзя Зубарава. Але да гэтуль гэтая інфармацыя афіцыйна не пацвярджалася.

АНТЫРЭКОРД

У крыві таксіста – 4,35 праміле алкаголю!

У нядзелю супрацоўнікі Баранавіцкага ДАІ спынілі аўтамабіль таксі маркі "Рэно Меган", які пры руху заскокваў на бардзюрныя камяні і віляў з боку ў бок. Медыцынскі агляд таксіста, мясцовага жыхара 1980 г.нар., паказаў 4,35 праміле. Пры гэтым, паводле заяў медыкаў, смяротная доза алкаголю для чалавека складае 5–6 праміле.

У дачыненні да кіроўцы склалі пратакол за кіраванне ў стане алкагольнага ап'янення, а аўто даставілі на штрафстаянку.

СУД

Забойца з прысудам не згодны

Адвакат хлопца, які безпапілой забіў жанчыну ў гандлёвым цэнтры "Новая Еўропа", падаў апеляцыйную скаргу на прысуд Мінскага гарадскога суда ў Вярхоўны суд.

Нагадаем, 3 сакавіка Мінскі гарадскі суд прыгаварыў Уладзіслава Казакевіча да максімальна магчымага ў дадзеным выпадку тэрміну – 15 гадоў пазбаўлення волі з адбываннем пакарання ў папраўчай калоніі агульнага рэжыму. Ён прызнаны вінаватым у падрыхтоўцы да забойства двух і больш асоб, замаху на забойства двух і больш асоб, забойстве, учыненым з асаблівай жорсткасцю з хуліганскіх меркаванняў, а таксама хуліганстве.

ВОДГУК

Пра крыўдлівага «дзіцёнка» і пазіцыю журналіста

З чаго раптам журналістка "Народнай Волі" з плячэ ўдарыла па нелюбімай уладамі "ніячаскай" пісьменніцкай арганізацыі? З'езд не спадабаўся? Я таксама не сумаю, каб хто яшчэ пра яго ўспомніў, але... сёння Аднак не згодна са зддзелівым тонам і пошукам "ворагаў" у Саюзе беларускіх пісьменнікаў.

Пачну з таго, што Эдуарда Акуліна ніхто не цкаваў – як і каго-небудзь іншага. Папулярны бард і паэт павёў сябе як пакрыўджаны хлопчык. Можна было за месяц на чарговы з'езд пакінуць заяву аб адмаўленні ў шэрагах. Сам прыняў чэснікства, сам паклапаціўся, каб прагожа вяртуцца. З'езд адразу прыняў рашэнне, што Акулін мае права прысутнічаць, хаця не ясна, у якасці каго – дзейснага сябра або госця.

Я так і не зразумела, чаму наш з'езд амаль тры гадзіны калацілі з-за аднаго капрызнага творцы! Хацеў таго Акулін ці не хацеў, але былому сябру – старшыні СБП Л.Пятровічу – ён здзімецца. А заадно і ўсім нам.

Ад матэрыялу такое ўражанне, што Марына Коктыш не ведае, за што нас укусіць (нумар "НВ" за 7 сакавіка). I дакладна чытаўся з пярэсі (гэта ж не літаратурнае выступленне!), і атмасфера нездаровая (у чаргіноўскім, пэўна, здаравей), і з-за краязнаўцы з'езда пакінуць запіс іх, зажу, уже было, у тым ліку на старонках незалежнага друку! Шмат што памянялася? А крытыкавалі за вялікую колькасць сівых галоў у цеснай і душнай зале Палаца мастацтва – увогуле занадта.

Прызванне знаходзіць у розных узростах. Міхась Конан з Віцебска прыйшоў прыёмную камісію пасля сямідзесці. Або раман "Юргіння" – энцыклапедыя аповед пра хутары, першыя Саветы, партызанскія рэквізіцыі, раскулачванне... Поэзія прабілася паэтычная жывая: у душы Валерыя Дубоўскага, былога чыноўніка ад культуры. Не адразу намацаў нагой літаратурную сцежку Мікола Яцкоў з Магілёва. Сябрамі саюза сталі немалаадны, але вядомыя Аляксандр Тамковіч, Валерый Сарока і інш. (не ведаю, як раз публікаваўся ў "Народнай Волі"), інжынер Наталка Бабіна, фотамастак Георгій Ліхтаровіч, многія іншыя. Думаю, узрост – не галоўны наш чалавечы недахоп. Усе такімі будуць.

Актыўней, чым калі, працуе саюз з маладымі. Конкурсы, Школа маладога літаратара, выданне кніг... Бо, каб падаць заяву на прыём, пачатку трэба мець апублікаваныя творы, а не проста прыгожую ці імя здольнасці.

Ці варта нагадваць, што ў грамадскага аб'яднання свой статут і свае задачы. Кідаючы папрок за папрокам, М.Коктыш супярэчыць самой сабе. З аднаго боку, ім страціл Дом літаратара ды іншае нібыта з-за буйной палітычнай дзейнасці (падтрымалі кандыдата), з другога – чаму "выбівалі грошы" (напэт гэта паставілі ў віну!). Відавочна, была каманда "ату", на верхатуры нічога проста так не робіцца...

Рухаў у паперу, можа, нам і пакінуць... На кану само існаванне старэйшай пісьменніцкай суполкі, асвечанай імёнамі беларускіх класікаў. Нездарма ж Міністэрства культуры выкрасліла наш саюз са спісу творчых арганізацый, усіх яго сябраў скопам і агулам запісаўшы ў дармаеды. Хочуць развалічаць. I не за тое, канечне, што не ўмеем дамаўляцца і "выбіваць грошы" (нават гэта паставілі ў віну!). Відавочна, была каманда "ату", на верхатуры нічога проста так не робіцца...

Вось пра гэта журналістка і паразважала б, перш чым махаць дамскай шабелькай на прыхільнікаў... няшчасная, сяброўка, няшчасная, яркаму паэту і палітыку У.Някляеву гэта добра відома.

На кану само існаванне старэйшай пісьменніцкай суполкі, асвечанай імёнамі беларускіх класікаў. Незалежнасці – не сябар, сучасныя, высокія пісьменнікі... тады ж узнікнуць многа пытанняў. Але ведайце, што павучыцца ёсць у каго...

Галіна КАРЖАНЕЎСКАЯ,
сябра Саюза беларускіх пісьменнікаў.

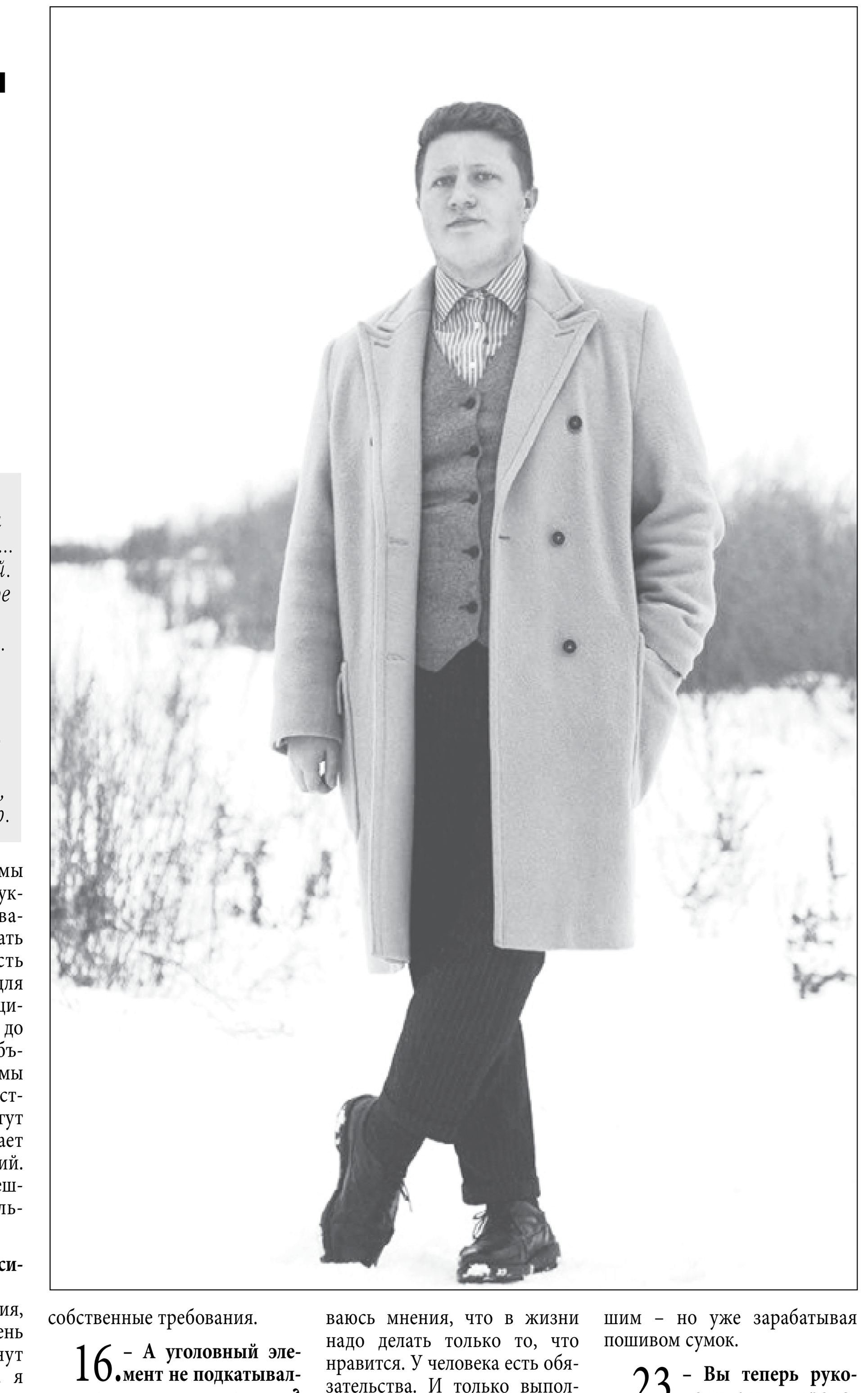
ПЕРСОНА

ДИЛЕТАНТ

25 вопросов дизайнеру-самоучке, которому приходят заказы даже из Северной Африки

Евгению Быковскому всего 22. По документам он дилетант: два неоконченных высших. Но по жизни – дока, спец, профессионал. Вот подумайте: что в 22-летнем возрасте представляет собой большинство молодых? Увлечения, метания, искания... Теперь своим детям мы даже возможность долго нежиться под родительской опекой. А у Быковского уже процветающее производство в Барановичах и магазин в центре Минска. Опять-таки, женился. Молодой, да ранний.

Он ясно мыслит и так же ясно излагает, хотя говорит иногда книжными фразами. Но это потому, думаю, что Евгений три года заочно учился в Теологическом институте, даже служил какое-то время помощником пастора в евангельской церкви. А потом решился на уход из богословия в ремесло, в практическую жизнь. Он решил шить сумки по собственному дизайну и стал осваивать кожу и швейную машинку. История его личного успеха поразительна. Сегодня бренд Byckovski пользуется немалым спросом. Признаться, очень элегантные изделия. У их автора, кстати, ни капли сомнений, что он завоюет со своим белорусским товаром весь мир.

1. – У вас высокая самооценка. Вы так уверены в своей уникальности?

– Я уверен, что у меня все получится. Знаю, что такие утверждения не сильно нравятся людям.

2. – Ваш переход от теософии к ремеслу, к бизнесу получился, по-моему, довольно резким. Он был чем-то обусловлен?

– Это не переход. Просто сегодня мы говорим с вами о бизнесе. Но могли бы о теософии. Сейчас я взял паузу в Минском теологическом институте, академический отпуск. Но что касается веры и моего интереса к богословию, они по-прежнему актуальны. Я протестант.

3. – Бизнес и особенно торговля, мне кажется, часто вступают в первой в противоречие. Продавец порой должен уметь понятнее, верно? Вы не испытываете иногда чувства дисгармонии?

– Я про это, в принципе, не думаю. Но когда думаю – не испытываю.

4. – Вы хотите сказать, что вы в бизнесе кристально честны?

– Кто из вас без греха, первый брось камень.

5. – Сколько лет вашему бренду?

– Я начинал в 2012 году, мне было 18 лет. Тогда это называть бизнесом было смешно. Но я знал, что должен стать лучшим. Или-или. Достаточно категорично. Когда себе ставишь высокую цель, жить на самом деле легче. Хотя многие со мной не согласны.

6. – У вас был начальный капитал?

– Нет. И кредитов не брал.

7. – То есть по зернышку?

– Хм, так еще никто мне говорил, но звучит прикольно. По зернышку, по семечку. Что касается первых продаж, это выглядело так. Я приходил к людям и говорил: «Можно я вам что-нибудь сошью?» Вам ничего не надо?» Кроил рюкзаки из старых пальто, из ненужных тяжелых тканей, которые десятилетиями лежали в комодах. У меня и сейчас есть такие вещи. Мой раз в это время умер дедушка, и моя мама попросила меня побыть вместе с ней на каникулах между семестрами, подержать. В общем, было свободное время, и я стал шить просто так, без денег. Потом решил, что надо прикупать фурнитуру. И говорил заказчикам: «Конечно, я могу вырезать замок из дерева – какие-нибудь клыки. А могу купить, если дадите тысяч десять на фурнитуру». Люди соглашались. Сначала это были мои сверстники. Потом, условно говоря, их родители. И так потихонечку, потихонечку...

8. – И это дало возможность открыть свое производство? Даже родители не помогали?

– Родителям я безмерно благодарен, что они не мешали. Это самая большая помощь. Они тоже предприниматели, фермеры: теплицы, земля. И сестра моя и ее семья этим занимаются. Конечно, родители рассчитывали на меня. Но я рад, что они меня отпустили. Возможно, я не смог бы так со своим ребенком, пошатался бы его уговорить, даже настоять: «Слушай, не глупи...» Хотя однажды поймал себя на мысли, что если бы занимался фермерством, то все равно остался бы Евгением Быковским. То есть круто бы поставил свое дело. Но, признаюсь, я землю не люблю, мне неприятно ее даже трогать. Если руки грязные, у меня мурашки по коже, как от скрежета по стеклу. Понимаете, о чем я говорю?

9. – Но кожа, с которой вы работаете, это ведь тоже довольно сильные тактильные ощущения?

– Вот кожа мне нравится!

10. – Какой главный инструмент у вашего мастера-кожевенника?

– Раскройный нож. Я все делал по наитию, без учебников. Я, в принципе, даже никогда не рисовал эскиз на бумаге. Только размеры записывал, которые нужны в итоге.

11. – Сколько сумок в день вы шьете сегодня?

– В день около 70 единиц разных наименований. Средний чек на все изделия чуть больше 100 рублей. Я не крохобор. Уникальность не должна давить на цену. Красивые вещи должны быть доступны.

12. – А сырье покупаете готовое?

– Безусловно. Если мы хотим, чтобы наша продукция была сертифицирована, нельзя кожу выделывать самому. Самодеятельность в этом вопросе опасна для потребителя. Наши поставщики кожи все белорусские, до какого-то определенного объема это выгодно. Но сейчас мы выходим на другой уровень, и производителей не могут нас обслужить – не хватает объемов, цветовых позиций. Вероятнее всего, начнем внешнеэкономическую деятельность.

13. – Бразилия? Мексика?

– Слишком далеко. Италия, Китай. У КНР логистика очень хорошая. Через пять минут после оформления заказа я уже знаю, в каком контейнере моя кожа поедет в Беларусь, настолько все отлажено. Но я не сильно этому рад, гораздо лучше было бы все покупать в Минске, на кожевенных белорусских комбинатах.

14. – Когда вы начали организовывать свое дело, на каком этапе было трудней всего? Где была самая большая пробуксовка?

– А что такое пробуксовка?

15. – Ну, легко было открыть свой бизнес?

– Да. Но есть страны, где еще проще. В России это можно сделать, не выходя из дома. У нас тоже в общем доступно и недорого, казалось бы. Но, например, допуск к производству от санэпидемстанции вы не получите, пока у вас для работников не будет отдельного помещения для еды, холодильника, чайника, микроволновки, бойлера, стола со стульями, радиоприемника, гардеробной. И без выполнения этих требований легально не то дело свое не начнешь. Но я уважаю людей, которые у меня трудятся. Еще до того, как узнал о предписаниях, я сам выполнил многие пункты этих требований. Однако есть и такие, кто трясется за каждую копейку. Как вести разговор о рублях, когда жалко потратить копейку? Лично я заинтересован в культуре производства. Мы даже установили камеры. Мы снимаем перед тем, как идти работать с кожей, человек обязательно мыл руки. Такие стандарты не выставляются, это уже мои собственные требования.

16. – А уголовный элемент не подкатывался с предложением «крыши»?

– А такое сейчас есть? Разве что после нашего с вами интервью... Но это бессмысленно: мое предприятие работает вчистую, откуда я им деньги буду брать?

17. – Я вижу кольцо на руке, вы женатый человек. Позвольте спросить, ваша супруга тоже протестантка?

– Да. Я познакомился с ней в Теологическом институте. Мне хотелось понимания с будущей женой на всех уровнях. Я думаю, это здраво. Сейчас она вместе со мной работает в бизнесе. Как в Библии написано: муж – глава, а жена – его помощница.

18. – Где вы учились дизайну?

– Не пришлось. Просто с детства читал книги. Сначала о шрифтах – меня, 13-летнего подростка, это здорово интересовало. Потом увлекся цветоведением. Потом дело начал заниматься граффити. Но бомбингом – каракулями на домах – я сильно не интересовался, это меня не вдохновляло. Хотя за компанию с граффитчиками приходилось бывать в милиции.

19. – Штрафовали?

– Отпускали так. Друзья даже говорили: «Женя, ты фартовый».

20. – Вы уже не вернетесь обратно к теософии?

– Если почувствую, что для меня это актуально, я это сделаю. Пока хотел бы поучиться менеджменту. Я не придерживаюсь мнения, что в жизни надо делать только то, что нравится. У человека есть обязательства. И только выполняя их, можно стать счастливым. А то у меня есть приятели, которые уже три года как не работают, потому что ищут дело «по душе». А его все для них не находится. И они, естественно, несчастны.

21. – Что такое мода?

– Товар, актуальный для рынка. Сегодня через интернет-магазин у нас покупают сумки в России, Украине, Казахстане, Туркменистане, странах Балтии, Финляндии. Достаточно много покупателей из Венгрии. Есть даже заказы из США. Изредка приходят заказы из Северной Африки. Рано или поздно я по-настоящему выйду на мировой рынок. Но сначала надо прославиться дома. У меня никогда не возникало желания уехать из Беларуси. Потому что лично я – не бродяга. Мне кажется, это моветон: «Пора валить! Господи, ну что Барановичи! Господи, ну что Минск!». Здесь невозможно работать».

22. – Разве у вас ни разу не было ситуаций, когда хотелось все бросить, свернуть?

– Может быть, в самом начале, когда не было самоутверженности. В Барановичском университете я проучился три года. Хорошо успевал, но когда начал шить и организовывать свое производство, пошли пропуски занятий. Меня вызвали в деканат как двоечника. На том синедрионе я принял решение забрать документы из университета, чтобы не считаться плохим и снова стать хорошим – но уже зарабатывая пошивом сумок.

23. – Вы теперь руководитель производства, вы сталкивались с таким социальным явлением, как воровство?

– Да. И всегда увольнял людей по статье, вызвав милицию. Если бы так не поступал, то поставил бы под угрозу следующее предприятие, на которое придет этот человек. Я считаю, это непрофессионально и непростительно – жалеть воришку. Буквально недавно уволили женщину. Она разглагала коллектив, создавала смуту. Теперь она ходит по городу и говорит: «А все равно мало платили – 300 долларов...» Но мерками Барановичей это очень хорошие деньги. Кстати, я не люблю, когда журналисты поднимают хай, что в стране нет работы. На самом деле это не так. У меня, например, есть рабочие места. Но вот взяли двух парней, и они у меня 2 недели поработали и сразу уволились. Когда я выдел зарплату, посмотрел, подумал сначала, что это розыгрыш.

24. – У вас на производстве в цехах висят видеокамеры? Люди не обижаются?

– Думаю, не обижаются... Вот вы же не обижаетесь, что Бог за вами присматривает?

– Бог – нет. Даже рада.

– Я тоже рад. А видеонаблюдение на производстве, считаю, повышает эффективность труда, ответственность за свое поведение. У нас также запрещено ругаться матом, надо следить за своими языком.

25. – Евгений, вы вундеркинд?

– Нет. Я лидер.

Елена МОЛОЧКО.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор, доктор экономических наук

У кого нервы крепче?

На очередной встрече премьер-министров Евразийского экономического союза на дежурные недовольства и упреки Кобякова в адрес России Медведев ответил: мол, хватит заниматься бухгалтерией и считать цену на российский газ. В конце концов никто никого в Евразийском союзе не держит. Выход из него и плата за газ по мировым ценам.

Эта реплика не на шутку разозлила А.Лукашенко, который заметил, что и у Беларуси есть всегда счета, которые она может предъявить России. Догадаться о содержании таких счетов, думаю, нетрудно. В первую очередь Россия задарма эксплуатирует два своих военных объекта на территории Беларуси.

Это расположенная под Вилейкой станция дальнего управления подводными лодками в Атлантике и станция дальнего обнаружения целей противовоздушной обороны, что в районе Ганцевичей. Учитывая, сколько ежегодно платит Россия Казахстану за космодром Байконур, счет за российские военные объекты может идти на сотни миллионов долларов.

Можно вспомнить и о желании России иметь военно-воздушную базу под Бобруйском. Есть еще рычаг давления на Россию – тарифы на транзит российских товаров через территорию Беларуси. Прежде всего это нефть и газ.

Счета друг другу руководители Беларуси и России выставляют не впервые. Вот только весомые категории партнеров очень разные. Сегодня только ограничениями поставок нефти на белорусские НПЗ Россия нанесла урон Беларуси значительно больший, чем выигрыш в 600 млн долларов, который Беларусь получила, недоплатив «Газпрому» за поставленный с января прошлого года газ. На недопоставках нефтепродуктов на экспорт за прошлый год потеряно примерно 2,74 млрд долларов.

Да, на этот раз конфликт с Россией очень и очень серьезный. Для нас он, может быть, даже опасный.

В 2016 году показатель ВВП Беларуси обвалился практически до уровня 2008 года и составил 47,4 млрд в долларовом эквиваленте. По сравнению с 2014 годом потеряно более 30 млрд долларов. Зато на 1 млрд долларов увеличился госдолг.

Четвертый год подряд уменьшается валютная выручка страны. Она снизилась с рекордных 50,6 млрд долларов в 2012-м до 29 млрд в 2016 году. И курс рубля поддерживается в основном поступлениями на рынок валюты от населения, которую оно продает, чтобы поддержать падающий уровень жизни.

Достаточно сказать, что из-за недопоставок Российской нефти на НПЗ в прошлом году просел белорусский экспорт в Нидерланды на 80%, в Германию на 87%. В основном из-за низких мировых цен на калийные удобрения экспорт в Китай уменьшился по сравнению с 2015 годом на 60%.

На встрече с представителями СМИ Лукашенко заявил, что мы вот равно выживем. Читай: несмотря на «происки» России. Что называется, утешил. Другие страны развиваются, а белорусам уготовано выживать, «уходить в землянки». Минимальная зарплата в Беларуси составляет 265 рублей, или 139 долларов. В ЕС самые низкие минимальные зарплаты в Болгарии (235 евро) и в Румынии (275 евро). А в таких странах, как Ирландия, Бельгия, «минималка» превышает 1500 евро. Литва и Польша по такому на сегодня модному показателю, как добавленная стоимость в промышленности на душу населения, опережают Беларусь в 2,3 раза. В середине 1990-х годов было наоборот.

Согласитесь, с осадевшей экономикой, с напряженной социальной обстановкой в стране, вызванной декретом №3 «о тунеядцах», переговорные позиции белорусского правителя с российским руководством не самые сильные. Надежда лишь на то, что и у них ситуация не лучше. Так, на падение ВВП, реальных зарплат населения, различного рода «оптимизации». Российский прожиточный минимум даже меньше белорусского и составляет 9889 российских «деревянных» в месяц. Однако в тучные годы за счет высоких мировых цен на нефть и газ Россия сформировала третьи в мире по величине золотовалютные резервы и еще может себе позволить вести одновременно две войны, поддерживая свою геополитическую значимость, и занять по отношению к союзнику позицию выжидания. Как тот галапогосский дракон, который кусает жертву и потихоньку ждет, когда она загнется от его ядовитой слюны. Хуже всего другое: в подобных «интеграционных играх» последними оказываются простые белорусы и россияне.

ЗАКРЫТЫ ПРАЦЭС

Што чакае гімназіста?

Ужо месяц у Мінскім гарадскім судзе працягваецца працэс па справе вучня сталічнай гімназіі №74, якога абвінавачваюць у нападзе з нажом на настаўніцу рускай мовы і літаратуры.

Нагадаем, дзевяцікласнік Данат С., вучань мінскай гімназіі №74, абвінавачваецца ў тым, што ў мае 2016 года напаў на 57-гадовую Валянціну Губарэвіч *(на фота)*, настаўніцу рускай мовы і літаратуры. Паводле версіі следства, хлопец нанёс жанчыне больш за дзесяць удараў нажом. Настаўніца выжыла.

16-гадовага хлопца прызналі адэкватным. Даната абвінавачваюць у замаху на забойства, яму пагражае да 12 гадоў пазбаўлення волі.

"Судовыя пасяджэнні праходзяць амаль штодзень, але, паколькі працэс закрыты, не магу пакуль распавядаць пра нейкія дэталі, – распавяла "Народнай Волі" Валянціна Губарэвіч. – Магчыма, ужо праз тыдзень будзе вынесена рашэнне".

Сяргей НІКАНОРАЎ.

Наша Ніва

ПРЫСУД

21 год за кратамі

Набыў моц прысуд Магілёўскага абласнога суда ў дачыненні да 36-гадовага жыхара Магілёва, які забіў двух бажакоў.

Як паведаміў БелаПАН намеснік начальніка аддзела пракуратуры Магілёўскай вобласці Дзмітрый Шарамет, у ходзе папярэдняга расследавання ўстаноўлена, што абвінавачаны ў ноч на 7 верасня 2016 года, будучы ў стане алкагольнага ап'янення, у пад'ездзе свайго дома ў Магілёве ў ходзе сваркі, якая ўзнікла на глебе асабістых неапрыязных адносін, забіў двух асоб без пэўнага месца жыхарства – мужчын 48 і 42 гадоў.

Ён нанёс нажом, які меў пры сабе, старэйшаму мужчыну некалькі ўдараў па тварах і шыі, прычыніўшы таму колата-рэзаныя раны твару і шыі, а другому – па адным удары ў шыю і паясчнічную вобласць, прычыніўшы рэзаную рану шыі і колата-рэзаную рану паясчнічнай вобласці. Пасля гэтага адцягнуў ахвяры ў тамбур ля лесвічнай пляцоўкі. У выніку ад вызначаных цялесных пашкоджанняў, якія ўскладніліся масіўнай стратай крыві, пацярпелыя праз непрацяглы час памерлі на месцы здарэння.

Судовая калегія па крымінальных справах Магілёўскага абласнога суда 6 лютага 2017 года прызнала мужчыну вінаватым у забойстве дзвюх асоб і прыгаварыла да 21 года пазбаўлення волі з адбываннем пакарання ў папраўчай калоніі на ўмовах узмоцненага рэжыму.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
14 САКАВІКА 2017 г.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Што жабрак жабраку сунуць можа ў руку?

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, Беларусь, стаўшы ўдзельнікам ЕАЭС, страціла 15 мільярдаў долараў. У адказ прэс-служба Уладзіміра Пуціна паведаміла, што за апошнія 5 гадоў Расія таксама страціла 22,3 мільярда, аказваючы падтрымку Беларусі.

Калі суседнія дзяржавы
Яднаюся ў адзін саюз,
Лічылася, што пойдуць справы,
Бо ў еднасці – вялікі плюс.
Пілі шампанскае з бакалаў
Саюзнікі-кіраўнікі...
А што ж наперадзе чакала,
І маем рэзультат які?
Такі, што горш і быць не можа,
І мінус нават, а не нуль.
Суседкі зыркаюць варожа,
Хоць не мутузяцца пакуль.
Адна адной даводзяць хціва

Каля "агульнага стала":
– А я табе пераплаціла!
– А ты мне зноў недадала!
І калі выкласці на шалі
Саюза іхняга плады –
Абедзве ў выніку прайгралі.
А хто ж у выйгрышы тады?..

* * *

Калі ядой паміж сабою
Пачнуць дзяліцца жабракі,
Не стануць сытымі абое.
А ў нас саюз якраз такі...

Зараз знаем: свіння – чалавеку раўня

Біёлагам з Японіі, Іспаніі і ЗША ўдалося стварыць гібрыд чалавека і свінні.

Хоць адкрыццё здаецца здзекам,
Але хлусні
Няма ані:
Гібрыд стварылі з чалавека,
Дадаўшы нейкі ген свінні.
Ды прэцэдэнт
не дзіўны гэны,
Я добра ведаю адно:
У чалавеку тыя гены,
Канешне, існуюць даўно.
Калі не можа проста хтосьці
Без подласці пражыць і дня,
Дык вельмі хочацца ад злосці
Сказаць нягодніку:
– Свіння!
А нехта ўпарты да дурноты –
Хоць ты чашы на плеху кол.
Ці ж штось яму дакажаш?
Што ты!
Таму і чуе ён:
– Асёл!
Паскудная бывае жонка
(А цешча – поскудзь удвая).
Як апляваху ўлепіць звонка,
Дык ціха кажа муж:

– Змяя!
А іншы плешча што папала –
Бязглузды ён, як той цурбан.
І ўслед яму не раз гучала
Ад субяседнікаў:
– Баран!
Як абмінаюць кавалеры
І з заляцанняў толк малы,
Жанчына, злосная без меры,
Сцвярджае:
– Мужыкі – казлы!
Таму і вывад мой вясёлы,
Для фельетона ён – якраз:
Ад той ці іншае жывёлы
Набраўся генаў кожны з нас.
Дык марная вучоных праца:
Крычаць пра поспехі, хаця,
Калі сур'ёзна разабрацца,
Няма ў гібрыдзе адкрыцця.

* * *

Свіння ці чалавек-калека –
Якім ён будзе, новы від?
Лепш чалавека й чалавека
Стварылі б правільны гібрыд...

ЗАБВЕНИЮ НЕ ПОДЛЕЖИТ

Не обелить...

Два факта, на первый взгляд, казалось бы, не связанных между собой.

На параде 9 Мая глава МВД генерал Шуневич появился в зловещей форме энкавэдиста.

А спустя какое-то время грязные руки потянулись к Куропатам, где лежат тысячи и тысячи жертв сталинских репрессий, совершенных теми, кто носил эту форму.

Не буду гадать, что стоит за политическим фарсом министра, но однозначно скажу: есть силы, которым нужно, чтобы память о Куропатах (и не только о Куропатах) была вытравлена из сердец подрастающего и последующих поколений. С их стороны предпринимается немало попыток как-то обелить своих предшественников – палачей-энкавэдистов.

Скрывая свои преступления, палачи того кровавого времени и их наследники прибегали к наглой фальсификации и лжи. Из-за этого я многие годы не мог узнать правду о судьбе своего отца.

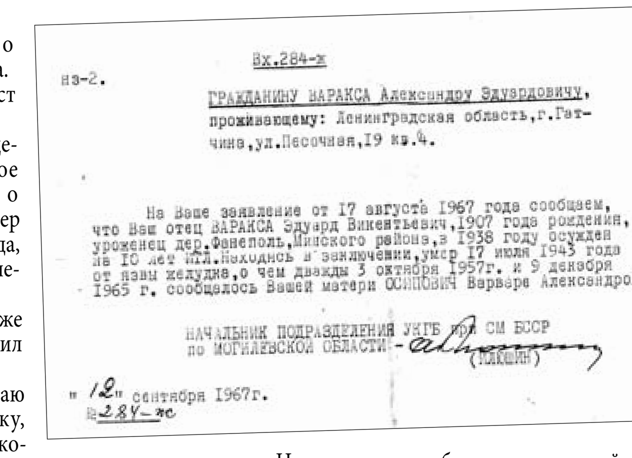
1938 г. – арест отца.

1957 г. – сообщение, полученное моей матерью, о том, что отец умер 17 июля 1943 года, находясь в заключении.

1967 г. – такое же сообщение получил и я.

1995 г. – получаю наконец справку, подписанную руководством управления КГБ Республики Беларусь, что по решению "тройки" мой отец был расстрелян 31 июля 1938 года.

1989 г. – после многочисленных обращений в различные органы было выдано свидетельство о расстреле отца.

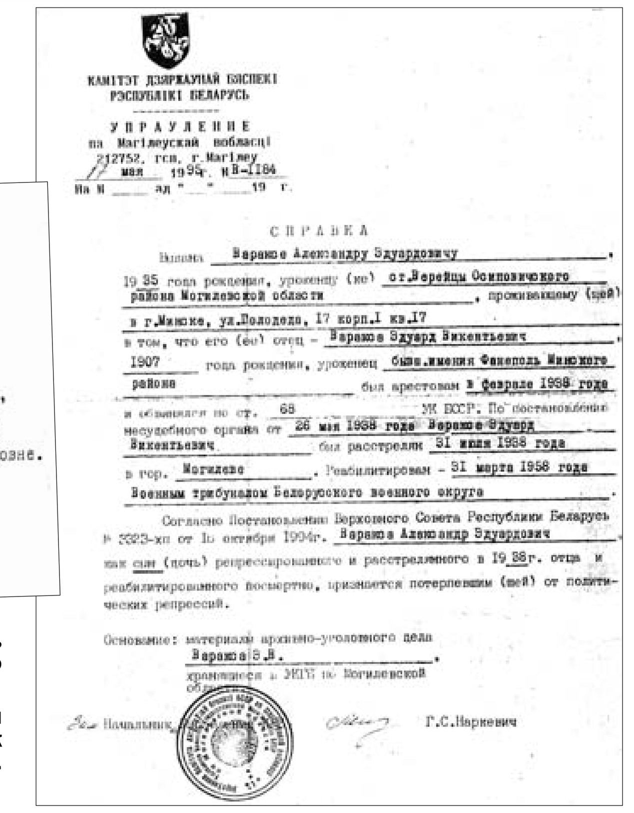

Вх.284-ж

ГРАЖДАНИНУ ВАРАКСА Александру Эдуардовичу,
проживающему: Ленинградская область, г.Гатчина, ул.Песочная, 19 кв.4.

На Ваше заявление от 17 августа 1967 года сообщаем, что Ваш отец ВАРАКСА Эдуард Викентьевич, 1907 года рождения, уроженец дер.Фенеполь, Минского района, в 1938 году осужден на 10 лет ИТЛ. Находясь в заключении, умер 17 июля 1943 года от язвы желудка, о чем дважды 3 октября 1957г. и 9 декабря 1965 г. сообщалось Вашей матери ОСИПОВИЧ Варваре Александровне.

НАЧАЛЬНИК ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ УКГБ при СМ БССР по МОГИЛЕВСКОЙ ОБЛАСТИ – (ПЛЮШИН)

"12" сентября 1967г.
№284-ж

КАМІТЭТ ДЗЯРЖАЎНАЙ БЯСПЕКІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

УПРАЎЛЕННЕ па Магілеўскай вобласці
212752, гсп, г.Магілеў
17 мая 1995 г. №В-1184
На № ___ ад "__" ____ 19 г.

СПРАВКА

Выдана Варакса Александру Эдуардовичу
1935 года рождения, уроженцу (ке) ст.Верейцы Осиповичского района Могилевской области, проживающему (щей) в г.Минске, ул.Пономаренко, 17 корп.1 кв.17
в том, что его (ее) отец – Варакса Эдуард Викентьевич
1907 года рождения, уроженец быв.имения Фенеполь Минского района
был арестован в феврале 1938 года
и обвинялся по ст. 68 УК БССР. По постановлению несудебного органа от 26 мая 1938 года Варакса Эдуард Викентьевич был расстрелян 31 июля 1938 года
в гор. Могилеве. Реабилитирован – 31 марта 1958 года
Военным трибуналом Белорусского военного округа.

Согласно Постановлению Верховного Совета Республики Беларусь № 3323-XII от 15 октября 1994г. Варакса Александр Эдуардович как сын (дочь) репрессированного и расстрелянного в 1938г. отца и реабилитированного посмертно, признается потерпевшим (шей) от политических репрессий.

Основание: материалы архивно-уголовного дела Варакса Э.В. хранящиеся в УКГБ по Могилевской обл.

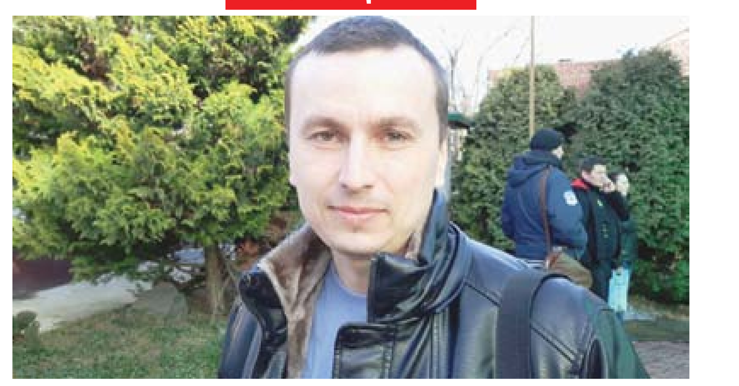
Начальник ... Г.С.Наркевич

Нет, никто не обелит тех палачей, носивших форму, которую почему-то надел господин Шуневич!

Александр ВАРАКСА, оставшийся без отца в три года, воспитанник детского дома.

Минск.

ХТО ЁСЦЬ ХТО

Хто такі блогер-«дармаед» Максім Філіповіч?

Падчас акцыі пратэсту ў Пінску, якая прайшла ў мінулую суботу, адным з герояў дня стаў гомельскі відэаблогер.

На **Максіма Філіповіча**, які здымаў акцыю на камеру, напалі невядомыя ў цывільным, аднак людзі яго адбілі. Пазней народ праводзіў маладога чалавека з Гомеля аж на вакзал, каб не дапусціць затрымання па дарозе.

Хто ж такі гэты блогер Максім Філіповіч і як ён патрапіў з Гомеля ў Пінск?

Нагадаем, 33-гадовы малады чалавек быў не толькі на акцыі пратэсту ў Пінску, але і ў Маладзечне, Брэсце... Тое, што адбывалася, здымаў на відэакамеру.

Пра сябе ён распавёў журналістам так: *"Працаваць пачаў дворнікам у піянерскім лагеры, калі вучыўся ў 51-й школе. Пасля школы працаваў і газонакасільшчыкам у парку, і прадаўцом жаночага абутку, і забеспячэнцам... Служыў у войску – у Мінску славутую «Валадарку» ахоўваў. Быў пяць гадоў індывідуальным прадпрымальнікам, гандляваў будаўнічымі матэрыяламі. Але, калі долар абваліўся, мой бізнес пайшоў прахам. Яшчэ і даўгі засталіся. Тры гады працаваў вадзіцелем у ААТ «Сейсматэхніка», але ў 2015 годзе са мной не працягнулі кантракт. Магчыма, з-за таго, што казаў начальству праўду ў вочы".*

Паводле слоў Максіма, з вышэйшай юрыдычнай адукацыяй ён і сёння застаецца без працы. Сям'я выжывала за кошт заробку жонкі і дапамогі бацькоў. Але напрыканцы 2016 года без работы засталася і жонка.

Два гады таму Максім Філіповіч пачаў весці на Youtube відэаблог "Гарантый няма". У сваіх відэазваротах ён распавядае пра вялікае "дармаеда" і раіць іншым, як весці сябе ў сітуацыі беспрацоўя.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПЫТАННЕ–АДКАЗ

Памылка на грошах?

Добры дзень!

Працую касірам і, калі ў рукі трапляе купюра 50 рублёў, міжволі пачынаю пачынаю глядзець: можа, ужо выправілі памылку на ёй?

У беларускай мове ёсць арфаграфічнае правіла: у першым складзе перад націскам "е" пераходзіць у "я". А на купюры напісана "пяцьдзесят". У сувязі з гэтым у мяне пытанне: а ці плануецца памяняць грашовыя купюры на такія, дзе не будзе памылкі?

В.Е.ДУБАВЕЦ.

Гомель.

Паважаная спадарыня Дубавец!

Вельмі ўдзячны Вам за вашу ўважлівасць і неабыякавае стаўленне да роднай мовы!

Каб зразумець, чаму на купюры 50 рублёў з'явіўся лічэбнік з памылкай, трэба звярнуць увагу на яе верхнюю левую частку, дзе пазначана: "2009". Справа ў тым, што грошы, якія ўведзены ў абарачэнне 1 ліпеня 2016 года, былі надрукаваны на замову Нацбанка яшчэ ў 2008-м, калі дзейнічалі "Правілы беларускай арфаграфіі і пунктуацыі", уведзеныя ў 1934-м і ўдакладненыя ў 1959 годзе. Паводле іх, лічэбнікі "пяцьдзесят", "шэсцьдзесят", "дзевяты", "дзесяты" традыцыйна пісаліся праз "е" ў першым складзе перад націскам.

У чэрвені 2008 года Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь прыняла Закон "Аб Правілах беларускай арфаграфіі і пунктуацыі" №420-З. Згодна з гэтымі правіламі, напісанне вышэйназваных лічэбнікаў прыведзена ў адпаведнасць з агульным правілам аб напісанні першага пераднаціскнога склада: "пяцьдзясят", "шэсцьдзясят", "дзявяты", "дзясяты". Але гэты закон уступіў у сілу толькі 1 верасня 2010 года. Таму грошы, надрукаваныя ў 2008 годзе, яшчэ ўтрымлівалі лічэбнікі, напісаныя паводле старых правіл.

Вось так і атрымалася, што на змену купюрам з правільным напісаннем "пяцьдзясят" (напрыклад, банкнота ў 50.000 рублёў), якія з'явіліся ў абарачэнні пасля 2010 года, у 2016 годзе прыйшлі купюры з памылкай.

Трэба сказаць, што ў прэс-рэлізе Нацбанка "Аб правядзенні з 1 ліпеня 2016 г. дэнамінацыі беларускага рубля" ад 4 лістапада 2015 года было паведамлена пра няправільнае напісанне лічэбніка "пяцьдзясят" і адзначана: "Пры ажыццяўленні Нацыянальным банкам наступных заказаў на выраб новых банкнот пазначаная неадпаведнасць будзе ліквідавана".

ГЛАС НАРОДА

Убрать из указа абсурдное дополнение

Уважаемая редакция!

Мы, постоянные читатели газеты «Народная Воля», члены садоводческих товариществ, хотим обратиться через газету к тем, кто готовил дополнения в указ президента №50 от 18 января 2008 г., которые были внесены 13 июля 2015 года. Суть их в следующем: члены садоводческих товариществ вносят членские взносы в равном размере, вне зависимости от площади земельных участков.

А как это выглядит в жизни?

Тридцать-сорок лет назад всем выделялось по пять соток земли. Но шло время, многое менялось. Кто-то прикупил два или три соседних участка (разумеется, с постройками), и у него уже получается пять или же до двадцати соток.

Другой случай: уходят из жизни родители, которые когда-то на пяти сотках обустраивали дачу собственными руками. Остаются два или три наследника в этом родительском домике (это «батьковщина»), такое завещание оставили им родители.

И вот, согласно внесенным дополнениям, один за пятнадцать-двадцать соток, другие за 1,6–2,5 сотки должны платить одинаковые членские взносы. Где же логика? Где справедливость?!

Взносы – это деньги членов товарищества, а не государства, и только нам, членам товарищества, на месте видней, какой взнос должен внести каждый. Складывается впечатление, что те, кто готовил эти нововведения, просто жизни не знают. Подсунули президенту абсурдный документ. Нужно в срочном порядке убрать из него эти непродуманные дополнения.

Члены садоводческих товариществ:

З.А.ГРИГОРОВИЧ, В.А.КОРОТКОВ, Г.Н.ВЕРАКСА, М.Н.ХРОБОСТОВА, Т.Н.ЛОМАКО, В.А.ЦЕХАНОВИЧ, В.И.ЛЕВЧЕНОК, С.А.КАРАРИ, А.В.ДРАГУН, И.И.ЯКЖИК, А.И.ПОЛЯНСКИЙ, Т.Н.КАБАНОВА и другие.

ПОГЛЯД

Не ўяўляю беларускія лясы без бяроз

Пад рубрыкай "Взгляд ученого" ў "Народнай Волі" быў надрукаваны ліст А.Русаленкі «Какие леса нам нужны». Аўтар прыводзіць такі факт. Маўляў, яшчэ напрыканцы XIX стагоддзя вядомы лесавод К.Ф.Цюрмер адзначаў, што бярозавыя і асінавыя лясы заўсёды будуць ганебным кляймом дрэннага вядзення лясной гаспадаркі. Аказваецца, трэба аддаваць перавагу толькі сасновым лясам.

Калі глядзець з эканамічнага пункту гледжання, то, можа, гэта і так. Але ж ёсць і іншыя аспекты праблемы.

Я помню з дзяцінства, што мае бацькі нарыхтоўвалі бярозавыя дровы. Ведаю, што з бярозы выраблялі лыжы, фанеру, мэблю, вугаль, воцат, дзёгаць. А бярозавы сок! А венікі, пупышкі, лісце...

Зразумела, лыжы цяпер у асноўным вырабляюць пластмасавыя. Вось толькі няма іх у школах! У нашай гімназіі апошнія зімы школьнікі ўжо зусім не катаюцца на лыжах, на ўроках фізічнай культуры толькі ходзяць пешшу. А калі я вучылася, то ў школе лыжы нават давалі дамоў на выхадныя.

А колькі вершаў нашы паэты прысвяцілі бярозе, яе прыгажосці! Таму я асабіста не ўяўляю нашы лясы без бяроз.

Валянціна ПАЖЫЛОВА.

г.Светлагорск.

НЕ МОГУ МОЛЧАТЬ!

Как я покупал подгузники...

Случилось это «ЧП районного масштаба» еще в начале февраля. Но написать про сию историю смог только теперь из-за неблагоприятного стечения обстоятельств в несладкой семейно-бытовой пенсионерской жизни.

В тот зимний день я выполнял, можно сказать, гуманно-волонтерскую миссию. Узнав, что я направляюсь в аптеку, соседка попросила заодно приобрести ей упаковку подгузников. Но в ближайшей точке, что рядом со станцией метро «Пушкинская», их не нашлось. Тамошний провизор посоветовала спуститься в метро, где находится коммерческая аптека. Несколько минут – и я у цели под вывеской «Аптека дискаунтер №11 ООО «Фарммаркет-плюс» пятой категории». Спрашиваю у одной из девушек, есть ли у них в продаже подгузники для взрослых. Слышу в ответ: «Есть». Но оказалось, что в основном импортные, нидерландские, по цене треть миллиона на старые деньги. Круто! Но что поделаешь, спасибо «загнивающему капитализму» и за это.

Но мне нужны две упаковки.

– Дайте еще одну...

– А такого размера у нас больше нет.

– Мужчина, не волнуйтесь! – успокоила меня кассирша. – Зайдите в «Остров чистоты» – там такого добра больший выбор!

– А где это?

– Рядом с нами, только наверху. Выйдите из метро и по левой стороне проспекта Пушкина через сто метров увидите магазин «Остров чистоты». Тоже дискаунтер.

Помчался по указанному маршруту. В «Острове чистоты» мне предложили точно такие же подгузники, но – внимание! – не за 30 рублей 63 копейки, а за 17 рублей 41 копейку (со скидкой)!

Негодуя от несправедливости, возвращаюсь в аптеку №11. И прямиком к той кассирше, которая меня обслуживала.

– Что случилось?

– Вот ваша упаковка с приклеенным к ней ценником в 30 рублей 63 копейки.

– Ну да... Вы же только что купили ее у нас. Я хорошо помню...

– А вот чек на покупку точно такого же товара в «Острове чистоты». Цена совершенно иная – 19 рублей 34 копейки да еще и скидка. Объясните, почему такая большущая разница?

– Что вы хотите от меня? Я цены на товары не устанавливаю.

– Я хочу сдать покупку. Это открытый грабеж покупателя!

– Такой товар мы назад не принимаем...

– Кто у вас главный начальник?

– Из администрации сегодня никого нет, выходной. Приходите в понедельник.

Пришлось мне молча убраться восвояси. Но в понедельник с утра пораньше я опять заявился в аптеку №11. Изложил суть проблемы.

– Девочки поступили правильно. Такой товар не подлежит возврату. И насчет цены – вопрос не ко мне. Ее устанавливает наш поставщик товара – ООО «Витфаммаркет». Согласно товарно-транспортным накладным мы и торгуем...

Логика железная, и мне пришлось уйти несолоно хлебавши. Оказывается, зря говорят, что клиент всегда прав!

Я понимаю, что рынок есть рынок, у разных поставщиков разные цены. Но чтобы они отличались на сорок процентов – это уже открытый грабеж.

Надеюсь, что мою скромную заметку прочтут компетентные, принципиальные, в меру строгие дяди и тети из республиканского Комитета государственного контроля и дадут кому следует по рукам. Если понадобится моя помощь, всегда рад послужить доброму делу защиты прав наших граждан. Телефон мой можно узнать в редакции «Народной Воли».

Александр ОЛЬХОВОЙ.

Минск.

ПРАПАНОВА!

Велатранспарту – дзяржаўны статус

Здаўна ўвесь свет не толькі прызнаў веласіпед як зручны транспартны сродак, але і ацаніў яго ролю ў паляпшэнні здароўя чалавека і стану навакольнага асяроддзя.

Заўважана: чым мацнейшай становіцца дзяржава, тым больш увагі надаецца велатранспарту. Напрыклад, Кітай увесь на веласіпедах, а ў Францыі, Германіі, Даніі, Бельгіі нават павышаюць зарплату тым, хто прыязджае на працу на веласіпедзе. Для гэтага пракладваюцца спецыяльныя дарожкі. Напрыклад, у Германіі на тратуары суцэльнай паласой абазначаецца веладарожка неабходнай шырыні, другая частка – для пешаходаў, інвалідаў-калясачнікаў.

Суцэльная паласа – закон, як і на аўтадарогах. Ніводнага бардзюра на скрыжаванні вуліц і выездах з двароў. Усё абазначана адпаведнымі знакамі. Ніхто нікому не замінае. Бацькі не турбуюцца за дзяцей, якія гойсаюць на вуліцы на веласіпедах. Бяспечнасць гарантавана.

Звярніце ўвагу на фотаздымак: гэта паркоўка не дзе-небудзь, а ў самым цэнтры Берліна. І такія па ўсім горадзе, нават ля будынкаў міністэрстваў. Гэта сведчыць аб тым, што і чыноўнікі карыстаюцца веласіпедамі.

Я пабываў больш як у дзесяці краінах Еўропы і бачыў на свае вочы сапраўдны веласіпедны рай. Нашы гораданачальнікі бываюць у замежжы куды часцей, але вельмі мала робяць для развіцця велатранспарту.

З бардзюра на бардзюр

У нашых гарадах раённага маштабу, вёсках многія людзі карыстаюцца веласіпедамі. У агульным патоку едуць не толькі дарослыя, але і дзеці. Хто-ніхто вязе цяжкі габарытны груз. Далёка не ўсе маюць практычныя навыкі, ведаюць правілы дарожнага руху. Акрамя гэтага, сустракаюцца месцы прасядання рашотак ліўневых і водаправодных калодзежаў, іх можна і не заўважыць. Усё гэта прыводзіць да частых ДТЗ з удзелам веласіпедыстаў і з чалавечымі ахвярамі.

У гарадах у сувязі з пастаянным павелічэннем колькасці аўтатранспарту веласіпедыстаў проста выціскаюць на тратуары, што небяспечна для іх саміх і пешаходаў. Апошнія ідуць па ўсёй шырыні тратуара, а веласіпедыст манеўруе між імі. Хуліганствам я гэта не называю, але ж паспрабуй нікога не зачапіць!

Наш інвалід-калясачнік калі і выедзе з кватэры з чыёйсьці дапамогай, дык у лепшым выпадку праедзе па тратуары да першага перакрыжавання дарог ці выезда з двара. На другі бок вуліцы па пешаходным пераходзе ў большасці выпадкаў не пераедзе. Калі з аднаго бардзюра і саскочыць, дык уткнецца ў другі. Таму інвалідаў-калясачнікаў амаль не бачна на вуліцах.

Апошнім часам пры рамонце робяцца пакатыя з'езды, але на большасці дарог – бардзюры. На мой погляд, для выканання гэтага простага, але сацыяльна значнага для ўсёй краіны праекта патрабуюцца мінімальныя затраты. Указа прэзідэнта не трэба. Гэта вырашаецца самімі гораданачальнікамі, мясцовай уладай. Радуе, што хоць і павольна, але ў Мінску гэты працэс пайшоў. На некалькіх вуліцах і частцы праспекта Незалежнасці ўмовы для руху веласіпедыстаў створаны, але ў адзіны маршрут яшчэ не злучаны.

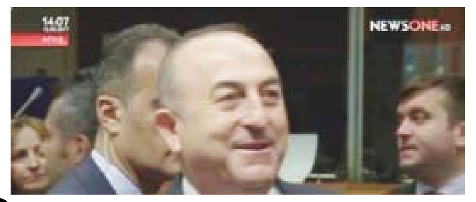
Тэма веласіпеднага руху павінна ўзнімацца на тэлебачанні, радыё, у прэсе. Каб працэс пайшоў хутчэй не толькі ў Мінску, а і па ўсёй краіне, неабходна велатранспарту надаць статус дзяржаўнага.

Мікалай ЛАГУТА.

г.Светлагорск.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
14 САКАВІКА 2017 г.

НИДЕРЛАНДЫ–ТУРЦИЯ

От ворот поворот

В субботу голландские власти не разрешили двум турецким министрам – сначала главе МИД Турции Мевлюту Чавушоглу, а позже министру по делам семьи и социальной политики Турции Фатиме Бетюль Саям Кайе – встретиться с проживающими в Роттердаме согражданами.

Турецкие политики собирались убедить проживающих в Нидерландах турецких граждан поддержать изменения в Конституцию страны, значительно расширяющие полномочия президента. Референдум назначен на 16 апреля.

В Нидерландах проживает около 400 тысяч выходцев из Турции.

Правительство Нидерландов пояснило, что опасается того, какие последствия могут иметь подобные мероприятия.

Ранее власти Австрии, Германии и Швейцарии также запретили выступления турецких официальных лиц перед турецкими гражданами, проживающими в этих странах.

После этого президент Турции Эрдоган обвинил Германию в использовании нацистских методов. А турецкий министр Чавушоглу после отказа голландских властей назвал Нидерланды «столицей фашизма».

Эрдоган обвинил страны Запада в исламофобии и потребовал, чтобы международные организации наложили на Нидерланды санкции. «Я говорил, что с нацизмом покончено, но я ошибался, нацизм жив на Западе», – заявил он.

Премьер-министр Нидерландов Марк Рютте потребовал, чтобы Эрдоган принес извинения за то, что сравнил голландцев с нацистами. Высказывания турецкого президента являются неприемлемыми, заявил премьер и добавил, что его стране придется рассмотреть ответные меры, если Турция не изменит своего поведения.

«ПРИВЕТ» ОТ ТРАМПА

Цены на нефть опустились до минимумов конца ноября

И это после падения на 9% – почти на 5 долларов за баррель марки Brent – по итогам прошедшей недели.

Утром 13 марта стоимость майского фьючерса на нефть североморской марки Brent упала еще почти на 1% и впервые с ноября 2016 года опустилась на минимуме ниже уровня 51 доллара за баррель. Это минимум с конца ноября прошлого года. Стоимость майских фьючерсов североамериканской нефти WTI опустилась до 48,5 доллара, сообщает «Интерфакс».

Цены падают с 8 марта после публикации данных Министерства энергетики США о запасах нефти в стране, а также новостей о том, что сокращение добычи странами – членами ОПЕК и присоединившимися к соглашению картеля государствами оказалось недостаточным для сокращения поставок нефти в США.

Инвесторов сейчас беспокоит, что повышение резервов в США до рекордных объемов сводит на нет эффективность действий стран – членов ОПЕК и других крупных производителей нефти по сокращению перенасыщения рынка топливом. Вот такой получается «привет» России от Трампа.

ПОЗИЦИЯ

Тереза Мэй предупредила...

Британский премьер Тереза Мэй призвала Европейский Союз к более тесному сотрудничеству с западнобалканскими странами для эффективного противостояния «кампаниям дезинформации» со стороны России, приведя в качестве примера предполагаемую попытку переворота в Черногории.

Выступая на встрече с лидерами ЕС в Брюсселе, Мэй предупредила, что возросшая нестабильность в регионе угрожает коллективной безопасности Евросоюза.

«В свете предполагаемых попыток устроить переворот в Черногории я призываю нас всех сделать больше для противодействия российским кампаниям дезинформации, которые дестабилизируют ситуацию, и сделать более очевидным наш интерес к сотрудничеству с этим регионом», – заявила британский премьер.

SOS!

ООН: в 2016 году в Сирии было убито рекордное число детей

Рекордное число детей погибло в 2016 году в ходе сирийского конфликта, следует из нового отчета ООН. По данным детского фонда организации ЮНИСЕФ, за прошедший год в Сирии были убиты более 650 детей.

Еще сотни умерли от болезней, от которых их можно было бы вылечить при наличии необходимых медикаментов и медицинской помощи.

По данным ЮНИСЕФ, за прошлый год по меньшей мере 851 ребенок был вынужден участвовать в боевых действиях на стороне вооруженных группировок – это вдвое больше, чем годом ранее.

В ЕВРОСОЮЗЕ

Полномочия Туска продлены вопреки протестам Польши

Бывший польский премьер Дональд Туск избран на пост председателя Евросовета на второй срок. Польша пыталась заблокировать переизбрание своего соотечественника, но ее усилия оказались напрасными. Туска избрали 27 голосами против одного, сообщают источники. Теперь он будет председателем Европейского совета еще два с половиной года.

Дональд Туск родился в Гданьске, в 1980 году окончил исторический факультет Гданьского университета. В 2001 году стал одним из основателей партии «Гражданская платформа», которую возглавил в качестве председателя в 2003 году. С ноября 2007-го до сентября 2014 года занимал пост премьер-министра Польши. 30 августа 2014 года избран председателем Европейского совета. Заступил на этот пост 1 декабря 2014 года.

Голос Варшавы не услышан

Приехав на саммит, польский премьер Беата Шидло заявила, что голос Польши должен быть услышан. «Ничто не должно быть решено без нашего согласия, – сказала она. – Сегодня в этом здании было бы неплохо напомнить этот главный принцип, на котором держится добрососедство...»

Премьер-министр председательствующей в ЕС Мальты Джозеф Мускат заявил, что перевыборы Туска невозможно заблокировать. «Одна или несколько стран могут быть против этого решения, но в одиночку государство не может заблокировать решение, – сказал он. – Есть четкие правила и процедуры, которым мы будем следовать».

Канцлер Германии Ангела Меркель выступила за переизбрание Туска, назвав это «признаком стабильности». Как президент Евросовета, Туск играл важную роль в переговорах по «брекситу».

Европейский совет объединяет глав 28 государств, входящих в ЕС. Вместе они вырабатывают стратегию ЕС по ключевым вопросам, таким как изменение зоны евро, кризис в Греции, проблемы мигрантов и отношения с Россией.

«Право и справедливость» против «Гражданской платформы»

Известно, что правящая ныне в Польше партия «Право и справедливость» относится к непримиримым противникам экс-премьера Туска. Он был премьер-министром Польши с 2007-го по 2014 год. Туск стоял во главе правоцентристской «Гражданской платформы», когда «Право и справедливость» была в оппозиции. И между этими силами велась настойчивая борьба за лидерство. Очевидно, этим партия «Право и справедливость» стремилась повысить свой рейтинг и снизить его своим конкурентам: ведь на смену Туску польское правительство предлагало своего ставленника евродепутата Яцека Сариуш-Вольского. Это серьезно изменило бы рейтинги политических сил Польши.

Подготовил к печати Алесь ДРАБЧУК.

УРАЖАННІ

Армен САРДАРАЎ, доктар архітэктуры

Усход ёсць Усход

(Заканчэнне. Пачатак у № 20.)

З усходняй мудрасці, філасофіі розуму, нарадзілася кветка ўсходняй паэзіі. Персідскія філасофы, навукоўцы, такія як Амар Хаям і Румі, увасаблялі ў сабе не толькі разумовую філасофскую мудрасць, але і эмацыянальны строй, узрушаючую тонкасць душы, якія былі выяўлены ў іх паэтычнай творчасці. Гэта яшчэ адна кветка ўсходняга саду, якая расквітнела пасля ў душах многіх еўрапейскіх паэтаў, ад вялікага немца Гётэ да квінтэсенцыі рускай жаночай душы – Марыны Цвятаевай: «Персіяначка! Паланяначка!.. І з вуснаў яе толькі ўздых адзін – Джальэдзін!». Ды і само паняцце саду прыйшло са старажытнай Персіі і нават увасобілася ў еўрапейскае разуменне вышэйшага лепшага жыцця – раю. Бо рай у многіх еўрапейскіх мовах называецца «парадыз», якое ўтварылася менавіта ад персідскага слова «парадэўсас», што значыць «сад». Іранскія сады ўдалося наведаць. Гэтыя сады-паркі з'яўляюцца часткай палацавых комплексаў у Тэгеране і Шыразе. Яны зусім іншыя, чым еўрапейскія каралеўскія паркі (Версаль, Пецяргоф). Яны пазбаўлены пампезнасці і парадпасці і разлічаны на інтымную, індывідуальную прагулянку, якая суправаджаецца любаваннем кампазіцыямі з вады, дрэў, кветак.

Ад вялікага мінулага Ірана непазбежна вяртаешся ў сённяшні дзень. Шматмільённы Тэгеран (14 млн жыхароў) гудзе, як любы мегалаполіс на планеце. Людзей на вуліцах вельмі шмат, але натоўп не агрэсіўны, а, наадварот, ветлівы. Шмат крамаў, і ў іх поўна розных тавараў па даступных цэнах. Іранскія гарады добраўпарадкаваныя і чыстыя. Кідаюцца ў вочы партрэты маладых іранцаў на сценах дамоў, на расцяжках і плакатах. Гэта героі Ісламскай рэвалюцыі і героі вайны Ірана з Іракам. Тут іх памятаюць і шануюць. Непакой выклікае толькі «трафік» (аўтамабільны рух): вадзіцелі і пешаходы не выконваюць правілы руху, аднак усе нейкім чынам разумеюць адзін аднаго. Вось кіроўца, чый прыярытэт відавочны, прапускае іншага кіроўцу, а вось машына, якая хутка нясецца, замірае, прапускаючы жанчыну, што пераходзіць вуліцу. Дарожны рух «рэгулюецца» чымсьці зусім незвычайным для нас: абменам поглядамі, рухам рукі... Крыкаў і скандалаў, аднак, я не чуў.

Сад і палац у Шыразе.

Магістраль сучаснага Тэгерана.

У думках зноў вяртаешся да цяперашняга канфлікту Усходу і Захаду. Ён выяўляецца не толькі ў бомбах, скінутых з заходніх звышгукавых самалётаў, але і ва ўсходніх людзях-бомбах з паясамі смяротнікаў. Чаму адбываюцца гэтыя забойныя зносіны? Вось нядаўнія падзеі ў Францыі, карыкатура на прарока Мухамеда ў гумарыстычным часопісе і чарговыя тэракты ў Парыжы. Выклікае жах разадраная плоць людзей, але скажыце: навошта было насміхацца з чалавечай веры? Непавага да традыцый, звычаяў, веры – гэта абраза ў агульначалавечым сэнсе. Зробленае дэманстратыўна, публічна, яно тым больш агідна. Вера, традыцыі, сямейныя каштоўнасці, як ні круці, з'яўляюцца апорай любой нацыі, любой дзяржавы, і тут не месца жахліваму цынізму.

Вось яшчэ адна іранская замалёўка. Мне ўдалося пабываць у гасцях у іранскай сям'і. Падчас прадстаўлення я дакрануўся да рук пажылой маці-гаспадыні. Яна не адхіліла сваіх рук, але праз нейкі час мне сказалі, што браць іранскую жанчыну за рукі не прынята. Вядома, гэта быў вельмі непрыемны, нават шокавы момант для мяне. Аднак я тут жа ўспомніў, што пры падобным жа на першы погляд інцыдэнце ў ЗША (у Нью-Ёрку) рэакцыя была зусім іншай. Жанчына вырвала сваю руку з маёй і нават замахнулася для ўдару. Мне тады растлумачылі, што ў Амерыцы гэты жэст (мужчына кранае жанчыну) разглядаецца як «сексуальнае дамаганне». Вось бяда, на Усходзе – проста традыцыя, а на прасунутым Захадзе магчымы абвінавачанні ў маральным і нават крымінальным злачынстве! Ім не сысціся ніколі! Хочацца, аднак, не толькі строгага захавання традыцый, але і непрадузятасці ў дачыненні людзей адзін да аднаго.

Наогул, цікава было ўбачыць і зразумець асаблівасці сямейных адносін іранцаў. Вось на вячэру, якая адбывалася ў гонар беларускіх гасцей, прыйшлі не толькі бліжэйшыя родзічы сям'і, але і не вельмі блізкія, нават дзеці, што, здаецца, падкрэслівае крэпасць тутэйшых сямейных сувязяў. Дарэчы, на вуліцах, плошчах, а асабліва ў месцах турызму і адпачынку бачыш цікавыя сцэнкі. Шмат дзе сямейныя групы старых, маладых, дзяцей размяшчаюцца непасрэдна на травяных газонах, на пасцеленых дыванах. Яны п'юць каву альбо гарбату, размаўляюць паміж сабою. Вакол даволі чыста – людзі прыбіраюць за сабою і ніколі не ўжываюць алкаголь (ён забаронены). Побач заўсёды гуляюць малыя.

Іранская дзяўчынка.

Традыцыйны персідскі дывановы арнамент.

Фотасесія маладых іранцаў.

Зусім не сціплымі выглядаюць адносіны паміж маладымі людзьмі. Яны не саромеюцца абдымацца на працягу фотасесій, менавіта так, як гэта адбываецца ў любым кутку свету.

Нарэшце, можа, самае моцнае, самае шчымлівае ўражанне ад іранскага падарожжа. У цудоўным Шыразе, горадзе, апетым паэтамі, я зайшоў у краму, якая гандлюе тканінамі і дыванамі. Гэтыя крамы часта знаходзяцца пры майстэрнях, дзе ўмельцы ткуць і плятуць свае дзіўныя вырабы. І вось, разглядаючы адзін з дыванкоў, я ўбачыў да болю знаёмы малюнак – геаметрычная арнаментальная кампазіцыя ў выглядзе «лесвічкі», акаймаванай узорамі. Але ж гэта традыцыйная «лесвічка» нашых слуцкіх паясоў! Вось тады ўсё становіцца празрыста чыстым і ясным, бо нашы беларускія мануфактуры і называліся «персіярні», і менавіта залатое і шаўковае ткацтва ўсходніх майстроў прыйшло з Персіі калісьці да нас. Неабходна таксама адзначыць, што і самі персы многае з шоўкаткацтва ўзялі са Старажытнага Кітая, таму што менавіта праз Персію праходзіў Вялікі шаўковы шлях з Кітая ў Еўропу.

І тады амаль са слязьмі ў душы я ўспомніў пранізлівыя радкі Максіма Багдановіча пра слуцкіх ткачых: *«Свае шырокія тканіны на лад персідскі ткуць яны... І тчэ, забыўшыся, рука паміж персідскага ўзору цвяток радзімы васілька»*. Не сысціся ніколі? Можа, усё-такі лепшае ў чалавеку і ў чалавечых культурах павінна сысціся, вось так, як у Багдановіча і ў слуцкіх ткачых?

Мараль, этыка, звычаі і традыцыі ў кожнага народа могуць быць свае, адрозныя ад іншых, але гэта не павінна перашкаджаць галоўнаму – павазе адзін да аднаго дзеля сумеснага мірнага жыцця на Зямлі, духоўнаму ўзаемаабагачэнню, абмену матэрыяльнымі і культурнымі дасягненнямі.

Народная Воля http://www.nv-online.info
14 САКАВІКА 2017 г.

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

Ігар Мельнікаў запрашае…

Вядомы беларускі гісторык у мінскай “Акадэмкнізе” ладзіць сустрэчу з чытачамі, падчас якой адбудзецца аўтограф-сесія.

У сталічнай кнігарні можна набыць новую кнігу Мельнікава “Забытыя героі”, якая прысвечана малавядомым старонкам вайсковай гісторыі Беларусі, у прыватнасці, у ёй расказваецца пра службу беларусаў у Другім польскім корпусе і Першай польскай асобнай паветрана-дэсантнай брыгадзе падчас Другой сусветнай вайны. Кніга багата ілюстравана ўнікальнымі фотаздымкамі з прыватнага архіва Ігара Мельнікава, а таксама ў ёй упершыню ў Беларусі змешчаны каляровыя здымкі ўніформы, у якой беларускія андэрсаўцы і дэсантнікі змагаліся з нацыстамі ў 1944 годзе ў Італіі і Галандыі. Дарэчы, такой калекцыі ўніформы Другой сусветнай вайны, як у аўтара кнігі, могуць пазайздросціць шматлікія беларускія і нават замежныя музеі… Вялікая ўвага ў кнізе нададзена пытанням узбраення гэтых вайсковых фарміраванняў.

Наклад “Забытых герояў” – усяго 300 асобнікаў. Кніга ўбачыла свет пры дапамозе амбасадара ФРГ у Беларусі Петэра Дэтмара. Менавіта апошнія асобнікі гэтай кнігі і можна будзе набыць падчас аўтограф-сесіі, якая адбудзецца **17 сакавіка 2017 года а 17-й гадзіне** ў сталічнай кнігарні “Акадэмкніга”, а таксама задаць пытанні аўтару кнігі, кандыдату гістарычных навук Ігару Мельнікаву.

Марыя ЭЙСМАНТ.

ТУРИЗМ

Спрос на отдых в Греции у белорусов выше, чем у россиян?

Недавно представители известной туристической компании TEZ TOUR удивили своим заявлением: мол, продажи путевок в Грецию не подтверждают бытующего мнения об остром кризисе, который переживает белорусский рынок. «*У нас третий год подряд рост*, – заявил директор TEZ TOUR Греция **Димитрис Харитидис.** – *Это касается продажи туров, а также расходов на экскурсии. Если анализировать, то по расходам на экскурсионные путешествия на первом месте у нас находятся украинские туристы, затем – белорусы, третью строчку занимают российские путешественники*». Также, по словам Харитидиса, белорусы уже начали бронировать путевки в Грецию: раннее бронирование греческого направления выросло на 100% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Значит ли это, что кризис кризисом, а белорусы действительно готовы в этом сезоне провести отпуск на заграничных курортах? С таким вопросом мы обратились к эксперту туристического рынка страны **Лилии Кобзик**.

– Пока рано делать выводы, – говорит эксперт. – Сейчас идет бронирование очень дорогих отелей. Покупая такие туры, сегодня можно сэкономить до 50 процентов. Клиенты, которые тратят достаточно много денег на отдых, всегда чувствуют себя спокойно. А вот средний класс, массовый туризм… Два предыдущих сезона для белорусских туроператоров были сложные, спрос на отдых за границей существенно упал. Изменится ли ситуация сейчас, можно будет судить в апреле, после весенней туристической выставки. Но один очень крупный оператор заявил недавно, что в день в их офисах бронируется около 100 путевок в Турцию и они этому рады, хотя до 2014 года это были тысячи бронирований в день. В этом сезоне белорусам предлагается отдых в Албании, на Северном Кипре, где цены приблизительно как в Болгарии, но это Адриатическое море. Туроператоры за счет таких новых предложений надеются, что спрос на отдых за границей у белорусов возрастет.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

АФІША

Не толькі паслухаць, але і пагаварыць…

*Лідар **Brutto** Сяргей Міхалок рыхтуе творчы вечар з акустычным выступленнем і адказам на пытанні з залы.*

Выступленне артыста з праграмай **“Зорачкі”** адбудзецца 8 ліпеня на хутары “**Шаблі**” ў фармаце творчай сустрэчы, з вершамі і аповедамі, песнямі **“Ляпісаў”** і **Brutto** пад гітару, а таксама з адказам на пытанні ад публікі. Квіткі ўжо ёсць у продажы.

Разам з Міхалком на сцэну выйдуць музыканты **Brutto** – **Павел Траццяк** і **Лэфт**!

Першыя падобныя акустычныя выступленні артыста прайшлі ва Украіне. І, напрыклад, квіткі на канцэрт у Кіеве былі цалкам прададзены за 54 хвіліны.

Першая партыя білетаў на беларускі канцэрт паступіла ў продаж 13 сакавіка.

БАЛЬШАВІЦКІ ТЭРОР

«…Ноччу па яго прыедуць»

Паважаная рэдакцыя!

Я ваш адданы чытач з першых дзён выхаду ў свет “Народнай Волі”. Пішу з болем у сэрцы і з вялікай надзеяй, што нарэшце будзе аддадзена належная павага тым, хто быў рэпрэсаваны ў крывавым 1937 годзе. Я – дачка і пляменніца тых, каго несправядліва той далёкай восеньскай ноччу арыштавалі. За што? Адказу няма і па сённяшні дзень. Вось чаму “Зварот да грамадзян Рэспублікі Беларусь і беларусаў усяго свету” (“НВ”, 24 студзеня 2017 г.) напоўніў маё сэрца цяжкімі ўспамінамі, болем і – надзеяй.

Мой тата, Іван Леанардавіч Звяровіч, нарадзіўся на хутары каля вёскі Азярніца Слонімскага павета. Бацька яго, дробны шляхціц, меў добрую валоку зямлі, якая забяспечвала дабрабыт. А яшчэ, як чэсны чалавек і добры гаспадар, умела правіў маёнткам, уласнік якога пасля заканчэння Пецярбургскага ляснога інстытута (былі чуткі, што ён удзельнічаў у паўстанні Каліноўскага) з’ехаў на Урал у горад Ірбіт. Шкада, што не помню прозвішча гаспадара маёнтка. Дзядуля Леанард дасылаў яму звесткі пра стан гаспадаркі, якія даваў яго сын Іван, пераводзіў грошы.

Іван Леанардавіч вучыўся ў Слонімскім гарадскім вучылішчы, пасля заканчэння працаваў дарэктарам – вучыў сялянскіх дзяцей, шчодра аддаючы ім свае веды. А іх у таты было нямала. Сам многа ведаў, а яшчэ, калі кватараваў у ксяндза, карыстаўся ягонай вялікай бібліятэкай. На татава духоўнае жыццё ксёндз меў вельмі вялікі ўплыў. Гэты адукаваны чалавек прывіў тату цікавасць да ведаў і мастацтва. Яны разам хадзілі ў Слонімскі тэатр. Шмат размаўлялі на розныя тэмы.

Жыццё таты змянілася з прыездам гаспадара маёнтка. Пасля некалькіх сустрэч з Іванам той сказаў дзядулю, што можа забраць хлопца з сабою ў Ірбіт. Там ён будзе працаваць пісарам (у таты быў прыгожы каліграфічны почырк) і будзе вучыцца ў адной з лепшых на той час вышэйшых устаноў – сельскагаспадарчым вучылішчы. А вучыліся там тады за дзяржаўны кошт. Дзе ж тут адмовішся! І пятнаццацігадовы юнак, які далей Слоніма нідзе не быў, паехаў амаль праз усю Расію на Урал. Ірбіт быў у той час вялікі і знакавы горад. Штогод у Расіі праходзілі ўсерасійскія кірмашы – у Ніжнім Ноўгарадзе і ў Ірбіце.

За гады вучобы тата стаў выдатным спецыялістам па ўсіх галінах сельскай гаспадаркі: жывёлагадоўлі, пчалярстве, земляробстве, садаводстве. Сумяшчэнне тэорыі і практыкі (вучылішча мела вялікую гаспадарку, а таксама палеткі, сенажаці, дзе працавалі навучэнцы, за што ім плацілі) давала добрыя вынікі. А за гэта вельмі славіліся навучэнцы.

Пасля заканчэння вучылішча тата па запрашэнні Самарскай губернскай земскай управы паехаў працаваць аграномам. У цягніку на Самару ён пазнаёміўся з братам Валяр’яна Куйбышава. Сялянскі хлопец быў цікавы субяседнік: добры знаўца класічнай літаратуры, рускіх рамансаў, польскіх прымавак.

Самара – губернскі горад. Гастролі Фёдара Шаляпіна, Леаніда Собінава і іншых для таты былі вельмі цікавыя. Запомніўся яму малады Уладзімір Маякоўскі.

Пасля кастрычніка 1917 года тата працаваў на гэтай жа ніве. Прыйшла новая ўлада. Але і пры ёй трэба было, каб рос хлеб, здаровай была жывёла. У 1920 годзе, мабыць, пад уплывам Валяр’яна Куйбышава, тата ўступіў у партыю бальшавікоў – тата рабіў тое, да чаго ляжала душа.

Буйныя ўласныя гаспадаркі сталі саўгасамі, трэба падбіраць кіраўнікоў, вучыць іх, дапамагаць.

Страшэнным выпрабаваннем стала засуха 1920-х гадоў. Можна сказаць, ні кроплі дажджу не выпала за тры гады на зямельку. Цэлыя сёлы павыміралі ад голаду.

Па даручэнні Саўнаркама мой тата арганізаваў выратаванне арлоўскіх рысакоў. Арганізаваць спецыяльны цягнік, адабраць конюхаў, сфарміраваць конскі табун, забяспечыць корм – гэта было няпроста: усё адбывалася пасля грамадзянскай вайны.

Больш за месяц цяжкай дарогі. І вось нарэшце Мінск, дамова з уладай, новая гаспадарка – былы маёнтак Новы Двор, дзе добрыя стайні. Трэба наладзіць гаспадарку. Як спецыяліст, тата разумеў, што найперш трэба дапамагчы людзям, якія прыехалі разам з ім з Самары, вырашыць пытанне, дзе ім далей жыць, дапамагчы з жыллём, працай.

Не прайшло і паўгода, як усё больш-менш наладзілася. Кіраўніцтва рэспублікі ацаніла арганізацыйныя здольнасці І.Л.Звяровіча. І тату было даручана ўладкаваць былыя панскія маёнткі, што перайшлі ў веданне НКУС (наркамат унутраных спраў). І Дуброўна, Талька, Нявелічы, Хальч сталі саўгасамі дзякуючы арганізацыйнаму таленту майго бацькі. Асабліва складанай і праблемнай была гаспадарка ў Хальчы Веткаўскага раёна.

Усё складвалася найлепшым чынам. Аднак ішоў страшны 1937 год. Мама ўспамінала: *“Аднойчы тата вярнуўся з працы, паклаў газеты на стол і сказаў: “Што творыцца, не разумею”. На вуліцы цямнела, як да нас прыйшла жонка раённага пракурора і сказала, што яе муж падпісаў ордар на арышт таты і ноччу па яго прыедуць. Як перадаў пракурор, можна на маторцы па Сожу, потым па Дняпры з’ехаць ва Украіну, дзе не будуць шукаць. Але Іван не мог пакінуць мяне цяжарную з трыма дзецьмі, тым больш лічыў сябе ні ў чым не вінаватым. Разбяруцца і адпусцяць”.*

Сталі мае бацькі рыхтавацца да прыходу “гасцей”. Заручальныя пярсцёнкі, грошы схавалі ў маё дзіцячае адзенне, сабралі ссабойку, тата напісаў пісьмо старэйшаму сыну – студэнту сельскагаспадарчага тэхнікума ў Мар’інай Горцы, параіў кінуць вучобу і з’ехаць на Данбас, дзе патрэбны шахцёры. Што, дарэчы, Саша і зрабіў.

Затрашчалі дзверы. Вобыск. Мама сядзіць са мною на руках. Усёператрэслі, забралі фотаздымкі, паперы, распаролі матрацы, падушкі, раскідалі адзенне, рассыпалі крупы, муку… І – забралі тату.

Маме стала дрэнна: моцна балеў жывот. Пакуль магла, цярпела. Неяк дайшла да суседа. А іхняя сям’я не спала, бо праз вокны бачыла, што адбываецца ў кватэры Звяровіча.

У мамы – выкідыш. Суседзі забралі мяне, сястра Таня гасцявала ў мамінай мамы пад Мінскам у Лошыцы. Прыехала цётка, якая рашуча сабрала пажыткі, што маглі ўзяць з сабою, і ўсе паехалі да родных у Лошыцу.

Куды забралі тату, ніхто не ведаў, і мама пачала шукаць. Нарэшце далі даведку: у Аршанскай турме. Кожны тыдзень мама ездзіла туды, стаяла ў чэргах, каб перадаць перадачу. Сама ж як жонка “ворага народа” не мела права жыць у Лошыцы, бо не была там прапісана. Пра яе прыезды да дзяцей даведаўся міліцыянер па прозвішчы Мокры, які штовечар прыходзіў, абшукваў усе пакоі, заглядваў пад ложкі, у шафу, на печ. Потым гадзінамі сядзеў у хаце. А мама хавалася ў хляве ці на гарышчы. Аднойчы бабуля не вытрымала, стала плакаць, жадаючы Мокраму перажыць такое ж гора.

І толькі ў 1939 годзе матулі далі дазвол на прапіску. Бедная мая мамачка! Колькі пакут і гора вынесла яна! А яшчэ да 1940 года нічога не ведала пра лёс сына Сашы. На руках у яе дзве дзяўчынкі, якіх трэба карміць, апранаць і ратаваць мужа. Каму толькі яна не пісала, даказваючы, што Іван Звяровіч ні ў чым не вінаваты!

Судзіла тату “тройка”. Як потым ён расказваў, выклікалі, сказалі прысуд і выслалі ў Архангельскую вобласць. Калі (дзякуй Богу!) тата вярнуўся, ён зрэдку, толькі пасля настойлівых пытанняў, дзяліўся ўспамінамі. Аднак і па вельмі скупых ягоных апавяданнях я добра ўяўляю ўсю бесчалавечнасць сталінскага рэжыму, яго здзекі, ілжывасць.

Бацьку прад’явілі стандартныя на той час абвінавачанні: польскі шпіён (ён родам з Заходняй Беларусі), удзельнік антысавецкай змовы (сустракаўся з Чарвяковым), крытыкаваў лозунгі Сталіна і наогул – вораг народа. Дапытвалі суткамі, мяняліся следчыя, білі кулакамі, нагамі, здзекам гэтага двухметровага росту мужчыну, асілка; выбілі зубы, ён страціў слых. Чаго дабіваліся? Каб назваў прозвішчы саўдзельнікаў. Называлі вядомых людзей і патрабавалі падпісаць загадзя напісанае. Вельмі стараўся кат-следчы Волкаў, сапраўдны садыст.

Як тата ехаў у ссылку, то ў адным вагоне ехаў і Волкаў, ужо таксама зняволены. Так было: тыя, хто катаваў, часта аказваліся на месцы зняволеных. Праз дзень на прыпынку, як заўсёды, выносілі памерлых. Сярод іх быў і Волкаў, пэўна, яго знайшла кашчавая і пакараў Бог за ўсе яго здзекі з людзей.

Дарэчы, калі ў “Народнай Волі” былі надрукаваны прозвішчы следчых, якія вялі справы арыштаваных у 1930-х гадах, з датамі іх жыцця, то супраць прозвішча Волкава была толькі дата яго нараджэння. Так вось, ён атрымаў за здзекі з нявінных кару ў студзені 1938 года.

Зімою прывезлі ў баракі, дзе месца на ўсіх не хапала. На нарах спалі па чарзе. У лютыя маразы хадзілі на лесапавал, будавалі баракі. Сярод зняволеных было многа “палітычных”, не прыстасаваных да такой працы. Адзін з іх і параніў тату нагу. Доўга не загойвалася, працаваць немагчыма. А не працуеш – то баланды і вару менш давалі.

Пасля хваробы тата стаў медбратам. Самым страшным для яго было весці ўлік памерлых. Смяротнасць была вялікая. Холад, голад, цяжкая праца, прыніжэнне чалавечай годнасці былі прычынай таму.

А тут з Беларусі прыйшоў жаночы этап, і тату здалося, што сярод папаўнення яго роднейкая Волечка. Некалькі дзён не мог знайсці магчымасць зазірнуць у тыя жаночыя баракі. Нарэшце! Не, не яна! Якое шчасце!

Вайна! Частка зэкаў трапіла ў штрафбаты, толькі “палітыкаў” не бралі. Цяжка было ўявіць пра жыццё сям’і. Пэўна, самым страшным было ведаць пра тое, што ты ні ў чым не вінаваты і таму твае блізкія ў горы, бядуюць, жывуць толькі надзеяй.

Калі тата вярнуўся, то яшчэ некаторы час у яго пад падушкай ляжаў пакецік з атрутай. “Калі прыйдуць ізноў, я жыць больш не хачу!” – тлумачыў ён маці.

Рэабілітацыя! У КДБ упаўнаважаны дастаў яго “справу”, а там – толькі прафсаюзны білет. Ні дыплома, ні пашпарта, ні працоўнай кніжкі, адным словам – нічога. Далі даведку, што прыгавор скасаваны. Столькі гадоў у чалавека забралі! Вярнуўся хворы (артроз, глухата, бяззубы), а жыць трэба пачынаць спачатку.

А дзе ж сын? У КДБ абяцалі, што знойдуць.

Пра лёс брата, Аляксандра Іванавіча Звяровіча, пасля шматлікіх пошукаў я даведалася пасля смерці таты толькі ў 2011 годзе, калі ў інтэрнэце былі выстаўлены архіўныя спіскі. Брат загінуў у 1944 годзе у баі пад Псковам.

Ніколі не забудуся, як тата прасіў у нас прабачэння, што не мог нас гадаваць.

У 1937 годзе былі скрадзены маё дзяцінства, юнацтва. Страшна гучаць словы “Спасибо великому Сталину за наше счастливое детство!”. Колькі праклёнаў я чула ад сваёй бабулі, бо ў 1937 годзе забралі яе старэйшага сына Адама Іосіфавіча Шумскага, а праз хуткі час у турме не ўзялі перадачу – памёр. Ад чаго, дзе пахаваны – ніякіх даведак. Адам Шумскі, адукаваны чалавек, сябраваў з Янкам Купалам, быў першым старшынёй сельсавета, потым калгаса. Забралі здароага і – памёр?

А што значыць быць жонкай “ворага народа”? Наша сям’я перанесла такое гора, пад цяжарам якога праходзіла ўсё жыццё. Здаеш уступныя экзамены на журфак, а цябе не прымаюць: “Ты – дачка ворага”. Адкрыта не гаварылі, але так рабілі.

Тата! На твае моцныя плечы лёг цяжар неймавернага гора. А колькі мог бы ты замест гадоў зняволення прынесці людзям ведаў, дабра! І калі ёсць на свеце боская праўда, справядлівасць, то трэба, каб усе ведалі, праз якія пакуты прайшлі людзі, што былі арыштаваны ў 1930-х гадах. Я ўсім сэрцам за стварэнне культурнага аб’яднання “Вяртанне памяці”, за прапановы па ўшанаванні людзей, якіх называлі “ворагамі народа”. Прапаную ўспомніць усіх пайменна, надрукаваць іх спісы, каб усе ведалі пра іх і, галоўнае, каб такое не паўтарылася.

Энгаліна Іванаўна ЗВЯРОВІЧ (ЦІХАМІРАВА).
в.Шчомысліца Мінскага раёна.

P.S. Дарэчы, прачытаўшы артыкулы спадароў Дразда і Кузняцова пра бальшавіцкі тэрор, я падумала: дзякуй Богу, што я хоць убачыла жывым свайго татачку. А колькі загінула нявінных, пра якіх няма ніякіх звестак! У 1970-х гадах мая стрыечная сястра Тацця на Рыгораўна Пальгунова, юрыст па адукацыі, маёр міліцыі, удзельнічала ў камісіі, якая адбірала справы для архіва, і гаварыла, што працэнтаў 70 з іх знішчылі.

ТРАГЕДЫЯ

У Полацку 17-гадовая дзяўчына скочыла з 6-га паверха

Трагедыя адбылася ў мікрараёне «Аэрадром» вечарам 12 сакавіка.

– *12 сакавіка прыблізна ў 18 гадзін, знаходзячыся ў Полацку ў кватэры знаёмага, 17-гадовая дзяўчына скочыла з акна шостага паверха дзевяціпавярховага дома,* – сказала афіцыйны прадстаўнік УСК па Віцебскай вобласці **Святлана Сахарава.** – *Ад атрыманых цялесных пашкоджанняў яна памерла ў бальніцы. Паводле папярэдняй інфармацыі, гібель непаўналетняй не звязана з уплывам сацыяльных сетак. Гэтая версія правяралася ў першую чаргу.*

Узбуджана крымінальная справа па ч.2 арт.145 КК (давядзенне да самагубства заведама непаўналетняга).

Гэта ўжо не першы выпадак спробы самагубства ў рэгіёне за апошні час. Напрыканцы лютага 19-гадовы жыхар Наваполацка скочыў з моста ў Заходнюю Дзвіну. Хлопцу ўдалося самастойна выбрацца на бераг. Цяпер ён знаходзіцца ў шпіталі на апаратным жыццезабеспячэнні.

Усё часцей стала з’яўляцца інфармацыя аб так званай групе «Сіні кіт» у сацыяльнай сетцы «ВКонтакте». Падлеткі атрымліваюць заданні ад куратараў групы, адным з якіх можа быць патрабаванне самагубства. Праваахоўныя органы папулярнасць «групы смерці» ў Беларусі не пацвярджаюць.

Васіль КОРЗУН.

СЛЫШАЛИ?

Климатологи помогут аграрникам

В Беларуси появится Центр климатических исследований. Новая структура создается в Академии наук в составе Института природопользования. Центр будет заниматься проведением научных исследований по целому ряду важных направлений. Например, на заседании Бюро Президиума Академии наук было отмечено, что в настоящее время хозяйства страны ежегодно несут значительный ущерб из-за неблагоприятных погодных условий и климатических изменений. Поэтому одним из главных направлений Центра климатических исследований станет оценка влияния изменения климата на климатически зависимые отрасли экономики и разработка рекомендаций по их адаптации.

Научным руководителем Центра климатических исследований стал известный климатолог, главный научный сотрудник Института природопользования НАН Беларуси академик **Владимир Логинов**.

МАЗАІКА

Брэсцкае «Дынама» – новы канкурэнт БАТЭ?

У гэтым сезоне ў каманды “напалеонаўскія” планы.

У мінулым годзе ў клуба з’явіўся новы партнёр – у склад заснавальнікаў увайшла дубайская кампанія “Охра Оверсіз” (ёй належыць кантрольны пакет акцый).

Кіраўніцтва брэсцкага “Дынама” кажа, што часы, калі ў клуба не было магчымасці нават выплаціць заробкі футбалістам, засталіся ў мінулым, а таму задача на новы сезон – уваходжанне ў тройку прызёраў.

«Чорны» спіс

Апублікаваны спіс прыцягнутых да адказнасці за дамоўленыя матчы.

Беларуская федэрацыя футбола атрымала адпаведныя матэрыялы са Следчага камітэта. Як інфармуе прэс-служба федэрацыі, справа аб маніпуляцыі спартыўнымі вынікамі закранула 5 матчаў чэмпіянату краіны вышэйшай і першай ліг.

Былі названы 26 чалавек, якія ў той ці іншай ступені маюць дачыненне да супрацьпраўных дзеянняў. У спісе больш за ўсё прадстаўнікоў «Іслачы» – Макоўскі, Лебедзеў, Цішкевіч, Парываеў, Папуш, Рыжко, Алумона, Дзенісевіч, Макар. З «Ашмянаў-БГУФК» пяць чалавек – Жалудак, Палазнік, Саковіч, Гудзель, Жбанкоў. З «Луча» 7 чалавек – Сыраквашка, Шуманаў, Жураўлёў, Напорка, Мядзведзеў, Тарлікоўскі, Карпоўскі. З «Граніту» – Гаўрылаў. Названы таксама былы ігрок «Смаргоні» Крот, былы футбольны арбітр Савіцкі.

КОНКУРС

Апрануць сцюардэсу…

Авіякампанія «Белавія» абвясціла конкурс на распрацоўку дызайну формы лётнага экіпажа авіякампаніі. Конкурс будзе доўжыцца да 14 красавіка 2017 года. Пасля прафесійнае журы адбярэ матэрыялы для публікацыі на tut.by, дзе пройдзе адкрытае інтэрнэт-галасаванне. Пераможцу конкурсу прадстаўнікі авіякампаніі вызначаць са складу ўдзельнікаў, якія атрымалі найбольшую колькасць галасоў.

Пераможца атрымае два квіткі па маршруце Мінск–Мілан–Мінск (перыяд падарожжа – верасень 2017 года), а таксама два запрашальныя квіткі на Тыдзень моды ў Мілане.

Народная Воля http://www.nv-online.info
14 САКАВІКА 2017 г.

ЗАКУЛІССЕ

Шчасце Вікторыі Азаранка

Былая першая ракетка свету гадуе маленькага сына і кажа, што пакуль гэта яе “самая важкая перамога”.

Менш слоў – больш справы

Вядомая тэнісістка **Вікторыя Азаранка** не з тых людзей, каму, як кажуць, не дай паесці, а дай пагаварыць. Маю на ўвазе яе ўзаемаадносіны з беларускімі журналістамі, якія і так, і гэтак шукалі падыходы да спартсменкі, але тая падчас кароткіх візітаў у Мінск фармат гутаркі “адзін на адзін” у асноўным проста ігнаравала.

Таксама многія памятаюць сітуацыю, калі два гады таму Азаранка падчас Адкрытага чэмпіянату Аўстраліі адмовіла ў інтэрв’ю журналісту беларускага спартыўнага выдання, які пераляцеў праз акіян, каб патрапіць на турнір і пагутарыць з суайчынніцай, але атрымаў ад варот паварот.

Пазней на сваёй старонцы ў сацыяльных сетках Вікторыя кінула камень у бок прадстаўніка СМІ: *“Ваша прафесійная непадрыхтаванасць застаецца за вамі. Я люблю цікавыя інтэрв’ю, і гутаркі пра мой любімы спорт, а не пра дзіцячы сад, семкі і гэтак далей”.*

Тым больш складана было дачакацца журналістам ад Азаранка, каб тая распавяла пра ўласнае жыццё. Хаця ў век інтэрнэту і схаваць нешта было даволі складана…

Сяброўства з сынам зоркі

З **Сяргеем Бубкам** – сынам праслаўленага ўкраінскага спартсмена – Вікторыя пачала сябраваць у 2010 годзе. У той час беларуска ўжо ўваходзіла ў дзясятку лепшых тэнісістак свету, так што назваць яе маладой і перспектыўнай было не зусім карэктна. А вось 23-гадовы ўкраінскі тэнісіст Сяргей Бубка зорак з неба не хапаў – “боўтаўся” ў рэйтынгу паміж другой і трэцяй сотняй.

У Кіеве Сяргей пазнаёміў Віку са сваім славутым бацькам *(і раней і зараз ён узначальвае Нацыянальны алімпійскі камітэт Украіны.* – **Аўт**.), той шмат расказваў сяброўцы сына, як сам дасягаў поспеху і перамог.

“Іх сям’я вельмі дапамагае Вікторы з размяшчэннем у Манака, таму што яны таксама рэзідэнты гэтай краіны, – распавядала ў 2012 годзе “Народнай Волі” **Ала Азаранка** – маці тэнісісткі. – *Дарэчы, з Сярожам пазнаёміліся яшчэ да таго, як ён з дачкой пачаў сустракацца. Ён таксама займаецца тэнісам, яны практычна аднаго ўзросту і з малых гадоў гулялі на адных і тых жа спаборніцтвах. Тады мы з яго бацькамі і пазнаёміліся. Бацька Сяргея, як вядома, у мінулым вядомы скакун з шастом. Зараз ён віцэ-прэзідэнт Міжнароднага алімпійскага камітэта, мама – былая гімнастка. Мы сустракаліся, у Дубаі не так даўно разам былі. А што тычыцца вяселля?.. Як кажуць, калі будзе праблема, тады пачнём яе вырашаць”.*

Тым часам многія яшчэ тады не верылі, што адносіны двух маладых людзей могуць перарасці ў нешта сур’ёзнае.

“Няма нічога незвычайнага ў тым, што пара развіталася пасля таго, як Віка здзейсніла свой касмічны ўзлёт у спартыўнай кар’еры”, – пісалі некаторыя каментатары, даючы зразумець, што новай зорцы сусветнага тэніса, магчыма, ужо было нецікава з бесперспектыўным тэнісістам.

Святое месца пустым не бывае

І тут на гарызонце асабістага жыцця Вікторыі Азаранка з’яўляецца яшчэ адна зорка – далёка не спартыўнага кшталту. Амерыканскі рэпер **Рэдфу** хаця і не меў гучных перамог на кортах, але лічыўся нястомным тусоўшчыкам і ў пэўных колах меў немалы аўтарытэт.

Спявак пачаў наведваць матчы з удзелам Вікторыі, эмацыянальна падтрымліваў яе на трыбунах. У сацыяльных сетках з’явіліся іх сумесныя фотаздымкі з розных тусовак і месцаў адпачынку, у 2013 годзе Азаранка знялася ў адным з кліпаў Рэдфу.

Пайшлі размовы нават пра хуткае вяселле, але гэта, відаць, не ўваходзіла ў планы самога тусоўшчыка.

“Вяселле – гэта вельмі важны дзень у жыцці мужчыны, – казаў ён і ўдакладняў: – *Жыццё халасцяка заканчваецца назаўжды. Мы з Вікай хутка ажэнімся? Не, пакуль не! Гэта вельмі сур’ёзны крок”.*

У выніку так і аказалася, што гэта таксама быў “не наш кліент”. Пасля таго як іх шляхі разышліся, тэнісістка перажывала і нават не ўтойвала гэтага: *“Маё сэрца разбіта. Па-сапраўднаму. Я не баюся прызнавацца ў гэтым. Такое жыццё. Самае складанае – прызнаць, што ты не ў парадку… Я была ў дэпрэсіі…”*

А вось Рэдфу з гэтай нагоды выказаўся ў сваім стылі – досыць экстравагантна: *“Я хачу крыягенам замарозіць каханне, пакласці яго ў лабараторыю і вярнуцца да яе, калі ўсё будзе арганізавана, і я змагу прызначыць другога капітана карабля”.*

Хто вы, містар Макег?

Як паказаў час, беларуская тэнісістка была не згодна з тым, каб яе каханне “замарозілі крыягенам і паклалі ў лабараторыю”. Траўмы і душэўныя перажыванні на нейкі час адкінулі Азаранку ў цень грамадскага інтарэсу, аднак апошнім часам яна стала з’яўляцца на публіцы з нейкім **Білам Макегам.**

Журналісты высветлілі, што гэты малады чалавек не вельмі публічная асоба, але ў старэйшых класах ён вучыўся ў каталіцкай школе, а затым закончыў Місурыйскі ўніверсітэт. Сам – з Сент-Луіса, затым жыў у Каламбіі.

20 снежня мінулага года Вікторыя Азаранка стала мамай – яна нарадзіла сына, якога назвалі Леа Аляксандрам. У сацыяльных сетках спартсменка змяшчае шмат фотаздымкаў, на якіх хлопчыка трымае на руках і шчаслівы бацька – той самы Біл Макег.

Дарэчы, высветлілася, што ў свой час хлопец займаўся ў Амерыцы хакеем, але з-за траўмы так і не стаў прафесійным хакеістам. А вось у Мінску ён змог праявіць свае старыя таленты: Біл падчас наведвання беларускай сталіцы ў мінулым годзе паспеў згуляць некалькі матчаў за клуб “Драконы”, які выступае ў аматарскай лізе.

Цяжка спргназаваць, як будуць далей складвацца адносіны гэтай пары, але няхай у іх усё будзе добра. Тым больш што ў жыцці абодвух ужо з’явіўся чалавечак, дзеля якога варта жыць і кахаць…

Алесь СІВЫ.

ДЛЯ ВЯСЁЛАЙ КАМПАНІІ

Зялёная вішня

Словы і музыка народныя

Зялёная вішня
З-пад кораня выйшла.
Аддала мяне маці,
Дзе я непрывычна. *2 разы*

Ты думаеш, мама,
Што я тут пірую.
Прыйдзі, падзівіся,
Як я тут гарую! *2 разы*

Ты думаеш, мама,
Што я тут не плачу.
За горкімі слязамі
Я свету не бачу. *2 разы*

Успомні мяне, мама,
Хоць раз у нядзелю.
А я цябе, мама,
Сцелючы пасцелю. *2 разы*

Успомні мяне, мама,
Хоць раз у аўторак.
А я цябе, мама,
На дзень разоў сорак. *2 разы*

Успомні мяне, мама,
Хоць раз у суботу.
А я цябе, мама,
Йдучы на работу. *2 разы*

Як выйду на ганак
Ды крыкну да дому:
– Вары, маці, вячэру
І на маю долю!.. *2 разы*

– Варыла, варыла –
Ні многа, ні трошкі…
Няма табе, доню,
Ні міскі, ні ложкі. *2 разы*

Бо міску зламалі,
А ложку згубіла…
Ідзі туды, доню,
Каго ты любіла! *2 разы*

РЭГІЁН

«Нафтан» адмовіўся спансіраваць футбольны клуб

Гэта звязана з фінансавым становішчам нафтавага завода ў Наваполацку.

– *Ілюзій, што завод будзе нас фінансаваць, у нас не было,* – сказаў галоўны трэнер «Нафтана» **Алег Сідарэнка**. – *Да пачатку чэмпіянату засталося тры тыдні, думаю, за гэты час усё стане на свае месцы. Цяпер пытанне вырашаецца на больш высокім узроўні. Гаворка ідзе пра канцэрн «Белнафтахім».*

Як неаднаразова паведамляла «Народная Воля», эканамічныя цяжкасці на НПЗ паўсталі з-за скарачэння паставак нафты з Расіі. У канцы мінулага тыдня стала вядома, што завод не будзе спансіраваць футбольны клуб у 2017 годзе. Пакуль на заводзе каментаваць сітуацыю не сталі.

Раман ВАСІЛЬЕЎ.

НЕСТАНДАРТ

Екатерина ШИПУНОВА: «Без гор у меня начинается депрессия»

Екатерина ШИПУНОВА из Витебска увлекается экстремальным туризмом с детства. На счету у девушки десятки горных вершин и перевалов. Почему людей тянет на высоту? Как питаются в горах? Кому лучше не подниматься на вершину? Об этом и многом другом Екатерина рассказала «Народной Воле».

Уважение к горам

– Катя, кто вы по профессии?

– Преподаватель английского и немецкого языков. Окончила университет имени Машерова в Витебске. Только учитель – это строгая дама с гулькой на голове, а я постоянно шутила с детьми и ходила вместе с ними кататься зимой с горки. Поэтому пять лет я была именно «училкой». А потом решила, что хочу посмотреть мир. Планировала отработать учебный год и месяцев на 8–9 отправиться путешествовать.

По стечению обстоятельств (или это судьба) мое желание в скором времени осуществилось: появилась возможность сменить работу. Я стала руководителем туристических групп в поездках по Европе. Это экскурсионные туры, где приобщаешься к культуре, истории, традициям европейских государств.

– Давно увлекаетесь горным туризмом?

– Для меня это не работа и, надеюсь, никогда ей не станет. Горный туризм – серьезное хобби, которое красной нитью проходит через мою жизнь. С братом мы воспитывались согласно принципам туристского товарищества.

Вперемежку со сказками слушали истории о горах и путешествиях. А колыбельные пелись вместе с песнями Визбора и Окуджавы.

В 6 лет родители взяли меня в Крым в пеший поход, потом были и другие путешествия. Мы лазали по скалам, спускались в пещеры, одним словом, весело и интересно проводили время. В 14 лет была первая горная «двойка» (категория трудности) на Кавказе. И после этого без кавказских гор не обходился практически ни один год.

– Насколько это дорогое увлечение?

– Горный туризм бывает разным. Им занимаются молодые пижоны в пуховиках за 800 евро и с палатками за 1000. И опытные «советские» инженеры, прошедшие труднодоступные маршруты с брезентовыми палатками и с рюкзаками «Ермак».

Что касается денег, то можно обойтись и малыми средствами, особенно новичкам в легких походах.

– С кем вы путешествуете в команде?

– Раньше – с родителями. Сейчас чаще всего с товарищами и единомышленниками. Я сама организовываю походы, поэтому у меня есть право выбора желающих. Обычно странные люди отсеиваются еще на стадии сборов.

Главный критерий для меня – здоровье, хотя его не всегда можно проверить, поэтому приходится полагаться на сознательность человека. И уважительное отношение к горам. Еще не люблю зануд.

– Люди, которые отправляются в горы, обращаются в страховые фирмы?

– К услугам страховщиков прибегаем редко: у нас это не принято. Да и как-то привыкли уже рассчитывать в горах только на свои силы и силы товарищей.

Но, отправляясь в далекие маршруты (например, на Памир), мы страховки все же оформляем. Желательно их иметь, особенно когда не уверен в людях, с которыми в пути.

Вообще, горный туризм не предполагает восхождений на вершины. Это прерогатива альпинистов. Горники поднимаются на перевалы. Да и вершина вершине рознь. Одна требует только выносливости, другой нужны навыки работы со снаряжением: веревки, кошки (шипы на ботинках) и так далее. В любом случае каждая вершина требует выносливости и уважения.

– Как происходит подготовка к путешествию?

– Это очень важный момент. Готовиться нужно физически, психологически и организационно. Физически все понятно: тренируй выносливость и силу. Психологически нужно готовить себя к сложностям, форс-мажорным ситуациям, учиться любить горы.

А вот организация похода дело непростое. Оформление пропусков в погранзону (почти все горы находятся на приграничной территории), регистрация в МЧС, покупка билетов, продуктов, медицинских препаратов, газа и так далее занимают немало времени.

– Сколько километров команда должна преодолеть за день?

– Километры не та величина, в которой измеряется путь в горах, так как за день можно пройти 30 километров, а можно всего лишь один. Все зависит от рельефа: сегодня ты идешь по тропе в долине, а завтра – по разорванному леднику. Поэтому мы измеряем все в часах: ходовых часов в день обычно 6–8.

– Что находится в вашем рюкзаке?

– Есть такая шутка: новичок не может впихнуть свои вещи в гигантский рюкзак, а матерому туристу хватает и небольшого портфельчика. Если серьезно, то дело в опыте. У меня в рюкзаке нет вещей, которыми в походе я ни разу не воспользуюсь. Есть личное снаряжение: обвязка, карабины, спальник. Общественное снаряжение: веревки, палатки, кастрюли.

– Как питаются в горах?

– Дежурные готовят на газовых горелках. Продукты закупаем, как правило, дома. Едим крупу (по 60 граммов на человека за прием пищи), макароны. Сыр, колбаса, сублимированное мясо, халва, печенье, сухофрукты, конфеты, шоколад.

Увлечение не для всех

– Катя, какова география ваших путешествий?

– Крым, Кавказ, Алтай, Памир, Тянь-Шань, Гималаи. В среднем поход длится две недели, но бывают и исключения: чем сложнее маршрут, тем больше времени он требует.

– Какие меры безопасности необходимо соблюдать в горах?

– Самое главное – постепенность и последовательность. Сначала нужно научиться, а потом уже лезть. Не надо идти на сложные ледники, не умея ходить в кошках. Не стоит подниматься на «пятитысячник», когда организму не знакома высота в 3 тысячи метров.

Нужно быть уверенным в своих товарищах. В группе должен быть человек, который умеет оказывать первую медицинскую помощь. Важно понимать, что в горах несешь ответственность не только за себя, но и за группу. Ты зависишь от команды, так же как и она от тебя.

Надежные товарищи в горном туризме – залог безопасности и успеха.

– Случаи неадекватного поведения или паники бывали?

– Основная задача руководителя группы – своим авторитетом и уверенностью подавить панику в самом начале. Она опасна и может привести к ужасным последствиям. С неадекватным поведением не сталкивалась. Стараюсь объяснить людям, что нас ждет, еще на равнине.

– Насколько вообще трудно найти взаимопонимание в горах?

– Общение в горах важно. Взаимопонимание достигается быстро или не достигается вообще. В таких случаях стараемся пройти с наименьшими эмоциональными потерями и больше не сотрудничаем.

– Как часто ощущается недостаток кислорода? Читал, что из-за перепадов давления у человека может остановиться сердце, даже если оно ранее не беспокоило.

– Все очень индивидуально. Сегодня у тебя хорошее самочувствие на высоте в пять тысяч метров, а завтра раскалывается голова на трех. Есть общепринятые высоты, на которых начинает проявляться горная болезнь. Для Кавказа это приблизительно 3 тысячи метров, для Гималаев – 4500.

Чем южнее горы, тем легче переносится высота.

К сожалению, да, сердце может остановиться из-за перепадов. Наблюдала такое в 2015 году на Эльбрусе. Спасатели снимали с горы парня, которому должен был исполниться 31 год. Но, с другой стороны, это может произойти и на равнине, на пробежке или в ванной. Нельзя говорить, что виноваты горы. Однако если есть проблемы со здоровьем, то, конечно, лучше не рисковать.

– Не страшно путешествовать по горам, зная истории о ледниках, перевале Дятлова?

– В последнее время часто спрашивают про перевал Дятлова. Этот случай мог произойти в лесу или в поле. Снежный человек или ужасные ледниковые монстры тут ни при чем. В этой истории больше мистики, чем реальных фактов.

Сход лавин, камнепады, обвалы – это другое дело. Для этого и нужен опытный человек в группе, чтобы оценить ситуацию и принять меры безопасности. Горы всегда говорят о приближающейся беде! Важно их услышать, но это приходит только с опытом.

– Некоторых людей в горы тянет желание хоть на время сбежать от городского ритма жизни. Какая мотивация у вас?

– Очиститься. Слишком много информационной шелухи нас окружает в городах. Мы не слышим себя. А в горах ты наедине со своими мыслями и вечностью: с тем, что было до тебя и останется потом. Там понимаешь, что действительно важно в жизни. Возможно, сейчас это уже привычка, без которой осенью у меня начинается депрессия *(улыбается).*

– Катя, а куда следующий поход? Меня возьмете?

– В апреле планируем выдвинуться в Непал. Конечно, возьмем. Собирайтесь. *(Смеется.)*

Роман ВАСЮКОВИЧ.

Ты прекрасна, спору нет!

Нелегко говорить о такой, к сожалению, насущной современной проблеме, как рак груди. Согласно данным Всемирной организации здравоохранения, каждая девятая женщина в мире страдает от этого страшного недуга, причем врачей особенно беспокоит, что он «омолаживается». Эти сведения прежде всего должны стимулировать женщин тщательно следить за своим здоровьем и регулярно проходить осмотры у врача-маммолога.

Зачастую женщины, которые справились с онкологическим заболеванием груди, пережив мастэктомию – хирургическую операцию по удалению молочной железы, испытывают серьезнейший стресс, который врачи называют психологическим коллапсом. В организме происходят анатомо-физиологические изменения, женщина остро переживает свою потерю, ей кажется, что весь мир видит и знает, как изменилось ее тело. Магазин **«Забота и здоровье»** поставил своей целью помочь женщинам, перенесшим мастэктомию, поверить в себя, вернуться к полноценной жизни, почувствовать себя привлекательными и желанными. ***Наше твердое убеждение: каждая женщина прекрасна и неповторима, какие бы трудности ни выпали на ее долю!***

Силиконовый протез

Вновь обрести женственные формы после удаления груди поможет **силиконовый протез молочной железы**. Большой ассортимент этих изделий представлен в магазине «Забота и здоровье» и в его интернет-версии на сайте **diverix.by.**

Искусственная грудь подбирается по форме и размеру натуральной молочной железы: если правильно учесть эти параметры, то силиконовую накладку будет невозможно отличить от естественной груди. Кроме того, благодаря такому протезу женщина будет спасена от нарушений осанки, которые могут возникнуть при длительном весовом дисбалансе тела, что особенно обрадует дам с крупными формами.

Этот полезный предмет еще и абсолютно безопасен: протез сделан из натурального сырья – кремниевой кислоты.

Специальное белье

При использовании силиконового протеза молочной железы можно надевать свое любимое привычное нижнее белье – никаких медицинских противопоказаний для этого нет. Однако намного удобнее будет использовать в такой период специальные бюстгальтеры, разработанные именно для таких случаев, – они намного удобнее и надежно фиксируют протез на теле. Это становится возможным благодаря специальному кармашку, в который помещается протез. Кроме того, бретели белья скроены так, что вес протеза и груди равномерно распределяется по плечу, а слегка завышенная линия декольте такого бюстгальтера скрывает следы перенесенной операции.

При выборе бюстгальтера после мастэктомии обратите внимание на то, что его чашечки не должны сильно сдавливать естественную грудь и вообще доставлять ей какой-либо дискомфорт. Бретели не должны натирать. Их ширина зависит от объемов молочных желез: чем больше грудь, тем шире лямки на бюстгальтере.

Перед покупкой белье необходимо примерить. Выбирайте ту вещь, в которой вы чувствуете себя наиболее свободно и в которой можете беспрепятственно двигаться.

Некоторые женщины опасаются, что специальное белье, созданное для ношения искусственной груди, выглядит некрасиво. Это не так! Существует множество вариаций бюстгальтеров, среди которых можно сможет найти вещь по своему вкусу.

Компрессионный рукав

Еще одним большим помощником в восстановлении после операций на груди станет **компрессионный бандаж,** или, как его еще называют, **компрессионный рукав,** – он убережет вас от расхождения швов, постоперационных болей, а также будет способствовать скорейшему восстановлению мягких тканей. Бандаж регулирует кровоток в оперированной части тела и помогает избежать образования лимфатических отеков.

Сколько часов в день нужно носить бандаж, должен решить врач. Обязательно проконсультируйтесь с ним, прежде чем надевать эту вещь. Также не забывайте, что бандаж нужно подбирать строго по размерам вашего тела.

Особенный купальник

Женщинам, перенесшим операцию на груди, нужно внимательно выбирать купальный костюм. Он должен надежно фиксировать протез и при этом никак не выделять его на фоне остального тела.

Специальные купальники для протеза молочной железы полностью скрывают следы операции.

Всегда в форме!

После серьезных и сложных хирургических вмешательств пациенту очень важно привести себя в хорошую физическую форму, ведь это помогает ослабленному стрессом организму быстрее окрепнуть. Чтобы добиться желаемого эффекта, врачи советуют женщинам, перенесшим мастэктомию, заниматься плаваньем и лечебной гимнастикой. Например, в воде значительно легче, чем в обычных условиях, выполнять многие движения, а благодаря сопротивлению воды интенсивность упражнений повышается.

Как избежать лимфатических отеков?

Неприятных последствий рака груди можно избежать, если соблюдать несколько простых рекомендаций.

• Избегайте переутомления, перегрева или переохлаждения.

• Научитесь вновь пользоваться рукой с прооперированной стороны.

• Обращайтесь со своим телом осторожно, постепенно вдыхая в него новую жизнь.

• Не ограничивайте себя запретами, прислушивайтесь к вашему организму и пробуйте делать то, что приносит вам радость.

Если в период реабилитации вам понадобится какая-либо вспомогательная продукция, заходите в интернет-магазин **«Забота и здоровье»** по адресу **diverix.by.** Здесь вы найдете всё необходимое для скорейшего выздоровления и возвращения к полноценной жизни. А мы поможем вам в этом: с нашими изделиями никто даже не догадается о вашем маленьком секрете. Наши консультанты всегда ответят на ваши вопросы и дадут исчерпывающую и полезную информацию.

Зуб даём!

Мы знаем секрет здоровых зубов и сияющей улыбки

Наверное, каждый человек на планете мечтает иметь белоснежную улыбку и здоровые зубы. Однако, к сожалению, редкий счастливчик обошелся в жизни без общения со стоматологом. Причин этому много, но, пожалуй, первая – неправильный уход за ротовой полостью, вследствие чего и появляются многочисленные проблемы и заболевания зубов и десен.

К счастью, это и самая легко устранимая причина. И главный помощник в ее ликвидации – **ирригатор**!

Что это такое?

Ирригатор - это современное устройство для гигиенического ухода за ротовой полостью. Он качественно и быстро очищает даже те участки во рту, к которым очень трудно добраться с помощью обычной зубной щетки. Ирригатор функционирует за счет подачи струи воды, тем самым не только вымывая все бактерии и грязь, а еще и массируя десны, оптимизируя циркуляцию крови в них. Это техническое чудо - незаменимый помощник для поддержания здоровья зубов, десен, а также для появления белоснежной улыбки и свежего дыхания.

Поддерживая чистоту и здоровье ротовой полости с молодости, вы избавите себя от необходимости тратить заоблачные суммы на врачей-стоматологов и лекарства для лечения зубов в преклонном возрасте!

Любая из моделей ирригатора поможет содержать ротовую полость в отличном состоянии благодаря наличию сменных насадок для очищения зубного налета либо для чистки брекетов. Также в емкость ирригатора можно вливать не только обычную воду, но и лекарственные средства и травяные отвары – это поможет вылечить болезни десен и уничтожит вредные бактерии.

Незаменимый помощник

Ирригаторы имеют массу достоинств.

Использовать устройство можно с раннего детства - оно полностью безопасно и даже полезно для здоровья ребенка.

Принцип действия: спрей, состоящий из воздуха и воды (либо лекарственного раствора), под давлением эффективно очищает межзубные промежутки и пространства вокруг ортопедических конструкций: особенно промежуточные части мостовидных протезов и конструкции, опирающиеся на имплантаты.
Также это дополнительный массирующий эффект для десны.

Виды ирригаторов

Перед тем как купить себе ирригатор, стоит ознакомиться с его видами и определиться с выбором.

Ирригаторы бывают ***стационарные*** и ***портативные***.

Стационарный ирригатор работает от розетки, то есть его можно использовать только в том случае, если есть возможность подключиться к электросети. Такие аппараты имеют возможность крепления к стене, они легко разбираются, если понадобится чистка, и имеют очень высокую мощность.

Портативный ирригатор отлично подойдет людям, которые по разным причинам часто находятся в дороге. Функционирует переносной ирригатор от аккумулятора, при необходимости его легко зарядить. Портативная модель очень компактна, легка и запросто поместится даже в дамской сумочке.

Ирригатор вычищает не только зубы, но и всю ротовую полость - он не оставит без внимания даже самые труднодоступные места.

Устройство идеально подходит для ухода за брекетами, зубными протезами и имплантатами.

Ирригатор позволяет избавиться от неприятного запаха изо рта, способствует свежему дыханию.

Улучшает кровообращение в деснах, снижая риск заболеваний ротовой полости.

Поверьте: лучше один раз приобрести ирригатор по вполне доступной цене, чем потом мучиться зубной болью и бегать по врачам, отдавая немалые суммы за лечение.

Интернет-магазин **irrigators.by** предлагает ирригаторы на любой вкус и цвет - в каталоге, размещенном на сайте, вы найдете оптимальную для себя модель ирригатора по самой доступной стоимости. Мы представляем такие всемирно известные бренды, как ***Braun Oral-B***, ***Panasonic***, ***Philips*** и т.д.

Наши клиенты – наши друзья!

Наши консультанты с удовольствием помогут вам подобрать подходящий аппарат, который защитит вас от проблем и болезней полости рта и надежно прослужит долгое время. **Не забывайте: ваше здоровье в первую очередь зависит от вас! А во вторую – от нас!**

ЗНАНИЕ – СИЛА!

или Умный помощник для улучшения здоровья

Чтобы стресс и нагрузки, с которыми каждый из нас сталкивается ежедневно, не привели к неприятным неожиданностям со здоровьем, очень важно постоянно контролировать состояние своего организма. И для этого вовсе не обязательно высиживать очереди в поликлинике или медицинском центре.

Попробуйте ответить на следующие вопросы.

Сколько времени вы уделяете сну? Успевает ли организм восстановиться или всегда находится в «красной» зоне?

Какой у вас сердечный ритм сразу после пробуждения и в течение дня?

Как много вы ходите пешком? Сколько шагов делаете за день? Ведь даже проделывая один и тот же путь, скажем, до работы, вы можете совершать разное количество шагов: когда опаздываете и ускоряете ход – шагов становится больше, при размеренной ходьбе шаги длиннее и, следовательно, их меньше.

Все эти факторы сказываются на вашем самочувствии. Всем известно расхожее выражение «движение – это жизнь». Но в суете будней занятия спортом мы чаще всего откладываем «на завтра», считая, что настоящая физическая нагрузка – только в тренажерном зале или на стадионе. Но сам факт нашего существования – это и есть физическая активность. Нужно только контролировать и корректировать ее. И в этом незаменимым помощником для вас станет **фитнес-браслет**.

Главные функции, с которыми легко справляется это полезное и умное изобретение:

• ***Контроль сна.*** Фитнес-браслет будет определять, высыпаетесь ли вы, что позволит откорректировать режим дня и всегда просыпаться в бодром состоянии и прекрасном настроении.

• ***Фиксация графика пульса.*** Эта функция проконтролирует сердечную деятельность на протяжении дня, позволит определить проблемы «на дальних подступах» и вовремя предупредить их.

• ***Анализ биоритмов.*** Состояние организма постоянно меняется, а эта способность фитнес-браслета поможет определить ваши индивидуальные фазы активности, выявит промежутки времени, наиболее подходящие для активной деятельности и отдыха.

• ***Составление графика физической нагрузки.*** Эта функция браслета позволит вам установить оптимальный режим физических занятий, а после них проконтролировать результаты: нет ничего проще, чем посмотреть на экран смартфона.

• ***Контроль тонуса организма.*** Фитнес-браслет помогает «не заходить на красную линию» – всегда держать деятельность организма в «зеленой» зоне.

• ***Предупреждение заболеваний.*** Организм может подавать сигналы, которые мы не улавливаем в повседневной суете, а фитнес-браслет сразу предупредит вас об опасности.

Знание – сила! Вы будете всегда осведомлены о своих возможностях, способностях и проблемах без самообмана, критики со стороны и полезных советов не всегда компетентных доброжелателей.

Если вы хотите улучшить свою физическую форму, укрепить здоровье и поддерживать высокое качество жизни, **фитнес-браслет** является необходимым дополнением к вашему смартфону.

Наиболее удачные варианты этих умных помощников

MiBand 1S – браслет со встроеным пульсометром, который хорошо подойдет для людей с проблемами сердца, так как будет сигнализировать о повышении пульса и позволит своевременно принять необходимые меры. Способ подключения максимально прост и автоматизирован, поэтому вам остается лишь нажать на кнопку синхронизации.

Существует и более продвинутая модель – **MiBand 2**. Ею можно пользоваться и без смартфона, ведь она оснащена цифровым OLED-дисплеем. Вы сможете отследить вашу активность на протяжении всего дня без необходимости носить с собой смартфон, достаточно просто взглянуть на экран браслета. А если телефон все же оказался рядом, то с помощью **MiBand 2** можно посмотреть уведомления о звонках, смс и email.

При этом часто заряжать браслеты не придется: названные устройства свободно могут работать до 20 суток в активном режиме.

Надежность

Покупая **фитнес-браслет**, каждый хочет быть уверенным в его долговечности и достоверности показаний. В целом браслеты **Xiaomi** довольно редко ошибаются и хорошо себя проявляют при дневной и ночной активности. Также можно не волноваться, если, работая в саду или совершая утреннюю пробежку, вы попадете под дождь – ведь они защищены от попадания влаги и пыли и соответствуют самым высоким стандартам. (Но стоит предупредить: как показывает практика, иногда взмах руки эти устройства воспринимают как ходьбу.)

Улучшить работу устройств можно, установив специальные приложения, созданные разработчиками под конкретную модель. Для того чтобы в полной мере раскрыть возможности модели **фитнес-браслета MiBand 2**, на смартфон рекомендуется загрузить мобильное приложение **Mi Fit 2.0**.

Так что выбор есть – и он за вами!

Где купить фитнес-браслет

Окончательно определиться с выбором и купить **фитнес-браслет** по лучшей цене можно, зайдя на сайте интернет-гипермаркета **Ultra.by**. Здесь представлены только самые качественные товары с официальной гарантией от производителя. Личный и стильный помощник, который поможет следить за своим здоровьем, еще никогда не был так доступен. Достаточно оставить заявку или позвонить по телефону «горячей линии» – и консультанты службы поддержки ответят на все интересующие вас вопросы и помогут оформить покупку. Кроме этого, на сайте вы ознакомитесь с информацией о различных акциях и скидках, что сделает покупку еще более выгодной и желанной.

Не тратьте время, которое уже может работать на вас: заказывайте **фитнес-браслет Xiaomi** по лучшим ценам на сайте интернет-гипермаркета **Ultra. by** прямо сейчас!

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 13.03.2017 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 24 540 экз. Заказ № 861.